

POWIATOWY URZĄD PRACY

19-400 Olecko, Armii Krajowej 30, tel. 520-30-78, 520-25-33, fax 520-27-46

e-mail: biuro@pup.olecko.pl, <http://pup.olecko.pl>

Funkcjonowanie

Powiatowego Urzędu Pracy w Olecku

Analiza wydatków poniesionych na aktywne formy walki z bezrobociem w 2015 roku

Olecko, kwiecień 2016r.

<i>WSTĘP</i>	3
<i>WPROWADZENIE</i>	3
I. FUNKCJONOWANIE POWIATOWEGO URZĘDU PRACY W OLECKU	4
1. STRUKTURA BEZROBOCIA	4
2. USŁUGI RYNKU PRACY	6
2.1. OŚWIADCZENIA O ZAMIARZE ZATRUDNIENIA CUDZOZIEMCÓW	6
2.2. WIZYTY	7
2.3. INDYWIDUALNE PLANY DZIAŁAŃ	8
2.4. PORADNICTWO ZAWODOWE	8
2.5. POŚREDNICTWO KRAJOWE	11
II. ANALIZA WYDATKÓW PONIESIONYCH NA AKTYWNE FORMY WALKI Z BEZROBOCIEM W 2015 r.	16
1. PODMIOTY GOSPODARCZE	16
2. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA AKTYWNYCH PROGRAMÓW RYNKU PRACY	17
3. DOFINANSOWANIE PODJĘCIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ	19
4. REFUNDACJA KOSZTÓW WYPOSAŻENIA LUB DOPOSAŻENIA STANOWISKA PRACY	21
5. SZKOLENIA ZAWODOWE	23
6. BON SZKOLENIOWY	29
7. BON STAŻOWY	30
8. BON NA ZASIEDLENIE	32
9. BON ZATRUDNIENIOWY	33
10. STAŻE	34
11. STUDIA PODYPLOMOWE	36
12. PRACE INTERWENCYJNE	37
13. ROBOTY PUBLICZNE	38
14. PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE	40
15. PROGRAM AKTYWIZACJA I INTEGRACJA (PAI)	41
16. DOFINANSOWANIE WYNAGRODZENIA ZA ZATRUDNIENIE OSÓB POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA	42
17. DOJAZDY DO PRACY	44
18. OPIEKA NAD DZIECKIEM	46
19. STYPENDIUM NA KONTYNUACJĘ NAUKI	47
20. PROJEKT KONKURSOWY „Z MYŚLĄ O PRZYSZŁOŚCI”	47
III. KRAJOWY FUNDUSZ SZKOLENIOWY	52
<i>WYBRANE ZAGADNIENIA PROBLEMOWE</i>	53
<i>ZAKOŃCZENIE</i>	55

WSTĘP

Przedstawiając analizę problemów tytułowych informacji, przygotowaliśmy ją w formie opracowania na poziomie ogólnym i szczegółowym. Opis funkcjonowania jednostki zawiera jedynie dane niezbędne do wskazania trendów lub podkreślenia problemów. Natomiast analiza wydatkowania środków na aktywne programy rynku pracy została skonstruowana w sposób umożliwiający ogólną ocenę problemu poprzez porównanie tabeli 6 w zakresie wydatkowania środków (str. 18) z tabelą 8 w zakresie osiągniętych efektów osobowych (str. 50/51).

Państwo radni, którzy zechcą wnikliwie zapoznać się z działaniami jednostki dotyczącymi poszczególnych usług i instrumentów rynku pracy realizowanymi przez urząd, znajdą je w szczegółowych opisach. W części „Wybrane zagadnienia problemowe” zawarliśmy istotne, z naszego punktu widzenia, elementy zewnętrznego otoczenia i wewnętrznych problemów mające wpływ na funkcjonowanie instytucji i jej oceny w odbiorze społecznym.

WPROWADZENIE

Powiatowy Urząd Pracy w Olecku jest instytucją rynku pracy o charakterze publicznej służby zatrudnienia, która realizuje swoje zadania przede wszystkim w oparciu o ustawę o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Jest to akt prawny z 2004 roku wielokrotnie nowelizowany. Ostatnia „duża” nowelizacja miała miejsce w 2014r. Pełne wprowadzenie w życie określonych w niej zmian to właśnie 2015 rok. Szczególnie istotne z punktu zarządzania jednostką było wprowadzenie funkcji doradcy klienta oraz tzw. profilowania pomocy bezrobotnym, tj. ustalenia poziomu oddalenia osób bezrobotnych od rynku pracy oraz gotowości do wejścia/powrotu na rynek pracy. Zostało to powiązane z indywidualizacją pracy z klientem oraz katalogiem możliwych do stosowania instrumentów i usług wspierających aktywizację osób bezrobotnych.

Zadania Powiatowego Urzędu Pracy w Olecku bezpośrednio realizuje zespół 35 osobowy, funkcjonujący w obrębie 4 działów. Kierownicy działów posiadający wieloletnie doświadczenie, realizujący osobiście zakres czynności, pełnią jednocześnie funkcję koordynatorów i szkolą nowo przyjętych pracowników. 10 osób, czyli 28,6% załogi stanowią osoby zatrudnione krócej niż 3 lata. Okres przygotowania pracownika do

samodzielnego wykonywania czynności w zakresie wiedzy merytorycznej, technicznej, osobowościowej wynosi średnio od 1-2 lat. Cechy osobowościowe, w tym m.in. empatia, szacunek do interesanta/klienta, odporność na stres i pracę z tzw. „trudnym” klientem to bardzo istotny warunek pracy w urzędzie, a co za tym idzie funkcjonowania jednostki.

Średnie wynagrodzenie załogi w 2015r. kształtowało się na poziomie 2 460 zł brutto, przy czym 10 pracowników zarabiało w przedziale od 1 750 zł do 2 100 zł brutto, łącznie z dodatkiem za staż pracy.

Wiedza merytoryczna pracowników urzędu musi stać na wysokim poziomie, gdyż nasi klienci indywidualni wymagają wsparcia nie tylko w zakresie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, ale również, np. w zakresie kodeksu pracy, przepisów o zabezpieczeniu społecznym i emerytalnym.

Natomiast z pracodawcami pracujemy dodatkowo m.in. w oparciu o przepisy kodeksu cywilnego, postępowania egzekucyjnego, przepisów o pomocy publicznej, zamówieniach publicznych, podatkach.

Pełne przygotowanie pracownika jest więc dużym wyzwaniem.

Myślę, że dobrze sobie z tym radzimy, gdyż w okresie wielu lat nie wpłynęła żadna skarga a większość kontroli, łącznie z kontrolą NIK przeprowadzoną w 2015r., kończy się pozytywnie lub wezwaniem do usunięcia drobnych nieprawidłowości, zazwyczaj wynikających z błędów technicznych.

I. FUNKCJONOWANIE POWIATOWEGO URZĘDU PRACY W OLECKU

Przedstawiając funkcjonowanie jednostki i analizę wydatków na aktywne programy rynku pracy skupiłam się na najważniejszych, moim zdaniem, informacjach podkreślających problemy.

1. STRUKTURA BEZROBOCIA

Na dzień 31.12.2015r. stopa bezrobocia w powiecie oleckim wynosiła 18,5%, w woj. warmińsko–mazurskim – 16,3%, w kraju – 9,8%.

Liczba zarejestrowanych w PUP Olecko bezrobotnych wynosiła 2 501 osób i była o ok. 13% niższa niż 01.01.2015r. (2 871 os.).

Stan bezrobocia w poszczególnych miesiącach to liczba zmienna wynikająca z odpływu (wykreślenia z rejestru – 3 770 os.) i napływu (wpisu do rejestru – 3 400 os.). Należy zaznaczyć, że jedna osoba może być w ciągu roku kilkakrotnie wyrejestrowana i zarejestrowana. Przyczyny tego są różne – głównie to podjęcie krótkotrwałej aktywizacji w ramach zatrudnienia subsydiowanego lub niesubsydiowanego oraz „kary” z tytułu odmowy podjęcia zatrudnienia lub niepotwierdzenia gotowości do pracy. Osoba, która w określonym terminie nie zgłosi się do urzędu zostaje z mocy ustawy wykreślona z ewidencji na okres 4, 6 lub 9 miesięcy – 638 os. Jest to instrument, w mojej ocenie, bardzo pozornego oddziaływania na bezrobotnych, gdyż ok. 73% spośród wykreślonych wraca ponownie do rejestru ze względu na konieczność ubezpieczenia społecznego. W okresie „kary” osoby te, nie mając innych źródeł ubezpieczenia mogą zgłaszać się do ośrodków pomocy społecznej, które wydają czasowe decyzje o ubezpieczeniu. Znaczna część wykreślonych bezrobotnych z tej możliwości nie korzysta pozostając poza systemem ubezpieczeń, co w przypadku choroby powoduje szereg trudności i olbrzymi niepokój społeczny. Urząd zaś zobowiązany jest objąć procedurą powracające osoby łącznie z ustaleniem profilu i indywidualnego planu działania (IPD) i musi przeprowadzić ją od nowa. Taką procedurą objęto w 2015 r. 463 osoby.

Sytuację tę przedstawiłam jako przykład biurokratycznych procedur, które bardzo utrudniają dobre, faktyczne działania na rzecz aktywizacji. Pracownicy PUP w Olecku znaczną część czasu pracy muszą poświęcić właśnie na działania proceduralne, sporządzanie niezliczonych ilości informacji. W roku 2015 wydaliśmy ich ponad 5200. Jest to wzrost o ponad 25% w stosunku do roku 2014.

Tym samym idea indywidualnej pracy z klientem została znacznie wypaczona.

Niemniej jednak w roku 2015 ustaliliśmy profil pomocy dla 2 863 osób, z których 35 (1,2%) posiada I profil pomocy, tj. korzysta jedynie z pośrednictwa pracy, 2 368 os. (82,7%) – II profil pomocy to osoby korzystające zarówno z pośrednictwa pracy jak i wsparcia aktywnymi formami aktywizacji oraz 460 os. (16,1%) – III profil pomocy – tj. osoby, które mogą być kierowane jedynie do Programu Aktywizacja i Integracja, w ramach którego stosuje się tzw. integrację społeczną czyli zajęcia z terapeutami i uczestnictwo w pracach społecznie-użytecznych. Dla grupy osób z III profilem ewentualnie można jeszcze przygotować program specjalny.

Ponadto w roku 2015 - 13 osób wykreślono z ewidencji z powodu choroby trwającej pow. 90 dni, 20 os. z powodu nabycia prawa do zasiłku przedemerytalnego, 27 os. z powodu osiągnięcia wieku emerytalnego. Obecnie 1 137 osób bezrobotnych zgłosiło do ubezpieczenia zdrowotnego 3 035 os. Oznacza to, że prawie połowa osób bezrobotnych nie posiada innego źródła ubezpieczenia, np. pracujący małżonek. W połączeniu z informacją, że tylko 437 os. –

17,5% posiada prawo do zasiłku, osoby zarejestrowane i ich rodziny to w większości klienci systemu pomocy społecznej. W sposób oczywisty kształtuje to politykę wydatkowania środków na aktywne przeciwdziałanie bezrobociu. Przeznaczając środki na organizację robót publicznych, prac społecznie-użytecznych oraz organizację programu PAI usiłujemy przerwać bezczynność zawodową kształtując postawy pracownicze i społeczne. Nie powinno się naszym zdaniem sankcjonować korzystania ze środków publicznych w systemie pomocy społecznej nie świadcząc w zamian choćby minimalnego zaangażowania.

Pogłębiając analizę struktury bezrobotnych zauważamy, że osoby w wieku do 34 lat (1041 os.) stanowią 41% ogółu bezrobotnych, w wieku 35 do 60 l. – 1 316 os., tj. ok. 53% i w wieku pow. 60 lat - 144 os., tj. ok.6%.

Wykształcenie wyższe posiada 198 os. – tj. ok. 8%, średnie i zasadnicze zawodowe- 1 365 os., tj. ok. 55% a gimnazjalne lub podstawowe – 938 os., tj. ok. 37%.

2. USŁUGI RYNKU PRACY

W ramach funkcjonowania jednostki, obok prowadzenia ewidencji bezrobotnych i obsługi całego systemu świadczeń, urząd prowadzi również tzw. usługi rynku pracy, m.in. pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe (grupowe i indywidualne porady zawodowe oraz grupowe i indywidualne informacje zawodowe). W ramach pośrednictwa prowadzimy też rejestrację oświadczeń o zamiarze zatrudnienia cudzoziemców.

2.1. OŚWIADCZENIA O ZAMIARZE ZATRUDNIENIA CUDZOZIEMCÓW

Oświadczenia o zamiarze zatrudnienia cudzoziemców rejestrowane są na podstawie §1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20.07.11r. w sprawie przypadków, w których powierzenie wykonywania pracy cudzoziemcowi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest dopuszczalne bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę. Pracodawcy zamierzający powierzyć wykonywanie pracy cudzoziemcowi (dotyczy obywateli Białorusi, Rosji, Ukrainy, Mołdawii, Gruzji i Armenii) zobowiązani są zarejestrować odpowiednie oświadczenie we właściwym powiatowym urzędzie pracy. Oświadczenia są podstawą dla cudzoziemców do ubiegania się o wizę z prawem do pracy lub też legalizują wykonywanie pracy przez cudzoziemców przebywających już na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i posiadających aktualną wizę z prawem do pracy. Na podstawie zarejestrowanego oświadczenia cudzoziemiec może wykonywać pracę przez 6 miesięcy w okresie 12 miesięcy.

Liczba zarejestrowanych oświadczeń w 2015 r. – 89 (5 K/84M) – w 2014 roku – 4 ośw.

Struktura wiekowa rejestrowanych cudzoziemców - poniżej 26 r.ż. – 21 osób (23,5%), 26 – 40 lat – 48 osób (54%), 41 – 65 lat – 20 osób (22,5%).

Branże, w których byli zatrudniani cudzoziemcy (sekcje PKD):

budownictwo – 38 oświadczeń, przetwórstwo przemysłowe – 32 oświadczenia, rolnictwo, leśnictwo – 10 oświadczeń, działalność w zakresie usług administrowania – 6 oświadczeń, transport – 2 oświadczenia, działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – 1 oświadczenie.

Deklarowany rodzaj umowy: umowa o pracę – 44, umowa zlecenie – 25, umowa o dzieło – 19.

Oferowane stanowiska: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy- 68, pracownicy przy pracach prostych – 12, operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń – 5, specjaliści – 3.

Deklarowane wynagrodzenie: 2 003 zł (średnia) w 2015r., 1 885 zł w 2014 r.

Osoby posiadające wizę z prawem do pracy: 54.

Duża liczba rejestrowanych oświadczeń dla osób posiadających wizę z prawem do pracy świadczy o swoistych „migracjach” cudzoziemców w poszukiwaniu pracy.

Wnioski:

Znacznie zwiększona liczba rejestrowanych oświadczeń w 2015 r. w stosunku do roku poprzedniego wynika z sytuacji politycznej i gospodarczej panującej na Ukrainie. Jest też odpowiedzią na poszukiwanie przez polskich pracodawców pracowników mających mniej wygórowane żądania finansowe w stosunku do osób z lokalnego rynku pracy.

2.2. WIZYTY

W 2015 r. doradcy klienta realizujący usługi rynku pracy odnotowali 25 016 wizyt – w 2014r. – 19 469 wizyt, tj. wzrost o 28,5% (średnia miesięczna liczba wizyt – 2085, średnia liczba wizyt w miesiącu na jedną osobę - 208).

Wizyty dotyczyły wykonywania zadań związanych z realizacją: pośrednictwa pracy (6 pośredników pracy), poradnictwa zawodowego (3 doradców zawodowych), szkoleń (1 specjalisty ds. rozwoju zawodowego).

2.3. INDYWIDUALNE PLANY DZIAŁAŃ (IPD)

W terminie 60 dni od dnia określenia profilu pomocy przygotowywane są Indywidualne Plany Działań. IPD są obowiązkowe dla wszystkich osób bezrobotnych i mają na celu ustalenie ścieżki zawodowej i związanych z tym działań prowadzących do aktywizacji (dla osób z określonym I i II profilem pomocy) lub utrzymanie motywującego kontaktu (dla osób z określonym III profilem pomocy). Zmieniająca się sytuacja osób w zakresie oddalenia od rynku i gotowości do podjęcia pracy wymusza przygotowywanie modyfikacji IPD.

W roku 2015 przygotowano 2672 IPD (1195K), w roku 2014 przygotowano 2444 IPD (1296 K). Każdorazowe wyrejestrowanie się osoby bezrobotnej i ponowna rejestracja wymuszają ponowne ustalenie profilu pomocy i przygotowanie nowego IPD.

2.4. PORADNICTWO ZAWODOWE

• Indywidualne poradnictwo zawodowe

Doradcy zawodowi w 2015 roku udzielili 209 Indywidualnych Porad Zawodowych.

Tematyka IPZ prezentowała się następująco:

Tabela 1. Tematyka indywidualnych porad zawodowych

Temat Indywidualnej Porady Zawodowej	Liczba osób	Cel porad/potrzeba udzielenia
Rozpoznanie motywacji oraz chęci i gotowości do nabycia kwalifikacji	33	Osoby biorące udział w poradzie po pozytywnym zaopiniowaniu zostały skierowane do udziału w szkoleniach zawodowych.
Analiza możliwości zawodowych	27	Analiza możliwości zawodowych przeprowadzana w odpowiedzi na indywidualne potrzeby klientów. Wsparcie było kontynuowane podczas grupowych porad zawodowych.
Diagnozowanie predyspozycji przedsiębiorczych	26	Osoby po pozytywnym zaopiniowaniu skorzystały z dofinansowania na podjęcie działalności gospodarczej.
Określenie predyspozycji zawodowych	25	Po pozytywnym zaopiniowaniu zostały skierowane do udziału w szkoleniach zawodowych (grupowych i indywidualnych).
Czy znasz swoje atuty	15	Porada zawodowa prowadzona w odpowiedzi na indywidualne problemy zawodowe klientów.
Rozpoznanie poziomu motywacji oraz chęci i gotowości do	14	Osobom biorącym udział w poradzie po pozytywnym zaopiniowaniu przyznano bon na zasiedlenie.

dokonania zmian		
Przeszkody na drodze do zatrudnienia	13	Porady zawodowe zrealizowane w odpowiedzi na przekazywane doradcom zawodowym indywidualne problemy zawodowe klientów. Wsparcie było kontynuowane podczas grupowych porad zawodowych.
Moje oczekiwania i plany zawodowe	11	
Analiza zainteresowań i predyspozycji zawodowych	10	
Ja na rynku pracy	7	
Jak zwiększyć swoje szanse na rynku pracy	5	
Moje szanse na rynku pracy	5	
Jak odnaleźć się na rynku pracy	4	
Moje potrzeby i oczekiwania	3	
Studia podyplomowe	3	
Wymagania pracodawców, a moje możliwości zawodowe	2	
Określenie predyspozycji zawodowych i motywacji	1	
Wymagania pracodawców, a moje szanse na rynku pracy	1	
Wchodzę na rynek pracy	1	
Analiza dokumentów aplikacyjnych	1	
Moje mocne strony	1	
Autoprezentacja szansą na zatrudnienie	1	
Razem:	209	

Po skorzystaniu z usług poradnictwa indywidualnego, 103 osoby (56 k) podjęły pracę. Wśród osób podejmujących pracę jest 41 osób do 25 r.ż., 14 powyżej 50 r.ż. oraz 34 osoby długotrwale bezrobotne i 52 osoby zamieszkałe na wsi.

Ponadto 77 osób zostało skierowanych na szkolenie zawodowe w wyniku usług poradnictwa zawodowego, w tym 20 kobiet. Wśród skierowanych na szkolenie jest 27 osób do 25 r.ż., 3 osoby powyżej 50 r.ż. oraz 33 osoby długotrwale bezrobotne i 39 osób zamieszkałych na wsi.

- **Grupowe poradnictwo zawodowe**

W 2015 roku doradcy zawodowi przeprowadzili 12 spotkań w ramach **grupowych porad**. W spotkaniach uczestniczyło 58 osób bezrobotnych. Organizacja spotkań, jak i dobór tematyki, dostosowana była do zidentyfikowanych i zgłaszanych przez osoby bezrobotne problemów i potrzeb zawodowych przekazywanych doradcom zawodowym podczas indywidualnych porad zawodowych:

1. "Odkryj swoje możliwości zawodowe" – (5 spotkań, w których wzięły udział 23 osoby bezrobotne) pomoc w określeniu mocnych stron i zalet oraz wykorzystanie ich w autoprezentacji.
2. "Autoportret zawodowy" – (3 spotkania, w których wzięło udział 16 osób bezrobotnych) pomoc w podjęciu trafnej decyzji zawodowej poprzez dokonanie samooceny własnych umiejętności i możliwości zawodowych, odkrycie zainteresowań i preferencji zawodowych, a także zwiększenie poczucia kompetencji i pewności siebie wśród uczestników zajęć.
3. „Rola autoprezentacji w procesie poszukiwania pracy-" (4 spotkania, w których wzięło udział 19 osób bezrobotnych) wyposażenie uczestników w informacje dotyczące sporządzania dokumentów aplikacyjnych oraz przygotowania do rozmowy kwalifikacyjnej.

Podsumowując 16 osób podjęło pracę w trakcie lub po zakończeniu zajęć, w tym 16 kobiet. Wśród osób podejmujących pracę jest 8 osób do 25 r.ż., 1 powyżej 50 r.ż. oraz 5 osób długotrwale bezrobotnych i 7 osób zamieszkałych na wsi.

Tabela 2. Zestawienie porad

Forma	L. os. objętych	L.os. zatr. M/K	Wiek			L.os. skier. na szk. M/K	Wiek		
			do 25	26-50	pow. 50		do 25	26-50	pow.50
Grup. por. zawodowe	58	16 0/16	8	7	1	-	-	-	-
Ind. por. zawodowe	209	103 47/56	41	48	14	77 57/20	27	47	3

- **Indywidualne informacje zawodowe**

W roku 2015 z indywidualnych informacji zawodowych skorzystało **38 osób**.

Podczas indywidualnych konsultacji udzielane są informacje o zawodach, rynku pracy, możliwościach szkolenia i kształcenia, możliwościach podnoszenia lub uzupełniania kwalifikacji. Udzielane są także informacje dotyczące możliwości uzyskania pomocy z zakresu poradnictwa zawodowego oraz inne informacji przydatne w rozwiązaniu problemów zawodowych.

- **Grupowe informacje zawodowe**

Doradcy zawodowi przeprowadzili 21 spotkań w ramach **informacji grupowej**, w których uczestniczyło 127 osób bezrobotnych oraz jedno spotkanie z młodzieżą szkolną.

1. „Rynek pracy” – przekazanie informacji o rynku pracy, o prawach i obowiązkach osób bezrobotnych oraz o podstawowych usługach i instrumentach rynku pracy realizowanych przez publiczne służby zatrudnienia, a także informacje o zatrudnieniu i bezrobociu, zawodach deficytowych i nadwyżkowych.

Informacje zawodowe są wstępem do innych działań i nie jest badana ich efektywność zatrudnieniowa.

2.5. POŚREDNICTWO KRAJOWE

Pośrednictwo krajowe to realizacja ofert pracy. W 2015 roku przyjęto do realizacji 1659 ofert.

Tabela 3. Zestawienie przyjętych ofert w 2015r.

Lp.	Oferty pracy	liczba ofert
1.	Subsydiowane:	683
	staże	194
	bon stażowy	34
	bon zatrudnieniowy	37
	prace interwencyjne	104
	roboty publiczne	133
	dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie osoby pow. 50 roku życia	13
	doposażenie st. pracy	74
	prace społ. użyteczne	82

	z PFRON	12 (staż)
2.	niesubsydiowane	976
3.	razem	1659

Tabela zawiera jedynie oferty złożone w 2015 r.- nie dotyczące realizacji umów zawartych w latach 2013 – 2015.

W 2015 roku z ewidencji os. bezrobotnych wyrejestrowało się łącznie 2 175 osób z powodu podjęcia pracy. Natomiast liczba osób aktywizowanych na podstawie ofert związanych z obsługą skierowań wynosi 1171 (z ogólnej liczby 1659 dostępnych ofert będących w dyspozycji w 2015 r.). Dodać należy, iż obsłużyliśmy również 265 os. uprawnionych do dodatków aktywizacyjnych. Tym osobom nie wydajemy skierowań do pracy, ponieważ pozbawiłoby to je możliwości otrzymania dodatków aktywizacyjnych przez okres do 6 m-cy w wys. 387 zł netto miesięcznie. Oznacza to, że 739 os. podjęło zatrudnienie bez pomocy urzędu.

Z dostępnych w 2015 r. 1659 ofert nie zostało zrealizowanych – 488. Są to w przeważającej większości oferty pracy niesubsydiowanej – 477 ofert (97,7% z ogólnej liczby niezrealizowanych ofert). Osoby bezrobotne zdecydowanie chętniej podejmują aktywizację na stanowiskach wspieranych finansowo przez Urząd, gdyż jest to dla nich elementem potwierdzającym stabilność i przewidywalność proponowanej formy aktywizacji (jasno określony zakres czynności, godziny pracy i wynagrodzenie za świadczoną pracę). Należy dodać, że pracodawcy nie związani z urzędem umową finansową, przy braku kandydatów spełniających wymagania wskazane w ofercie lub przy braku „chęci” osób bezrobotnych do podjęcia pracy zatrudniają często osoby niezarejestrowane, które dowiadują się o wolnych miejscach pracy w wyniku upowszechniania tej informacji przez urząd. W wielu przypadkach niezrealizowane oferty po pewnym okresie trafiają ponownie do naszej obsługi. Są one ponownie promowane w sieci publicznych służ zatrudnienia, również poza terenem naszego działania.

Tabela 4. Zgłoszone oferty pracy według zawodów

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni zarejestrowani według zawodów			Oferty z roku 2015	
		Liczba osób zarejestrowanych w danych zawodzie wg stanu na 31.12.2014 r.	Napływ osób w zawodach w roku 2015	Liczba osób zarejestrowanych w danych zawodzie wg stanu na 31.12.2015 r.	Liczba ofert w zawodzie/ % udział w ogólnej liczbie ofert	w tym oferty pracy subsydiowanej
711504	Szkutnik	5	20	14	160 / 9,6 %	0
515303	Robotnik gospodarczy	63	59	56	156 / 9,4 %	129
522301	Sprzedawca	175	222	164	133 / 8,0 %	83
962990	Pozostali pracownicy wykonujący prace proste	8	8	4	104 / 6,3 %	3
752205 752206	Stolarze	101	188	111	95 / 5,7 %	4
411004	Technik prac biurowych	16	16	13	65 / 3,9 %	41
411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	9	13	10	46 / 2,8 %	36
931301	Pomocniczy robotnik budowlany	71	109	73	37 / 2,2 %	24
833203	Kierowca samochodu ciężarowego	10	25	10	29 / 1,7 %	2
752190	Pozostali robotnicy przygotowujący drewno	24	53	31	28 / 1,7 %	11
911207	Sprzątaczką biurową	25	20	35	27 / 1,6 %	9
731401	Ceramik wyrobów ceramiki budowlanej	9	14	12	27 / 1,6 %	0
941201	Pomoc kuchenna	9	12	9	22 / 1,3 %	15
611306	Ogrodnik terenów zieleni	16	14	15	22 / 1,3%	22
Razem:					951 57,3 %	379

Uwagę skupiono na zawodach, w których zgłoszono co najmniej 20 ofert

Spośród wszystkich zawodów największy napływ ofert (co najmniej 20) dotyczył 14 z nich. W tych zawodach wpłynęło łącznie 951 ofert, co stanowiło 57,3 % ogólnej liczby wszystkich zgłoszonych ofert. Najwięcej ofert było w zawodzie *szkutnika* (9,6% ogólnej liczby ofert), następnie w zawodzie *robotnika gospodarczego* (9,4%).

Jednakże należy podkreślić, iż tak wysoki odsetek ofert w zawodzie *robotnika gospodarczego* generowały roboty publiczne i prace społecznie użyteczne, a w przypadku *sprzedawcy* – staże i prace interwencyjne. Podobna tendencja dotyczyła również stanowisk: *technik prac biurowych, pracownik obsługi biurowej, robotnik budowlany, ogrodnik terenów zieleni, pomoc kuchenna*.

Napływ ofert pracy w zawodzie szutnik związany był z dużą rotacją zatrudnienia u pracodawcy. Wyrejestrowane z powodu podjęcia pracy osoby po krótkim okresie zatrudnienia ponownie rejestrowały się jako osoby bezrobotne. Należy zaznaczyć, że liczba zarejestrowanych osób posiadających np. zawód szutnika, jest mniejsza niż liczba ofert. W tym przypadku, jeżeli pracodawcy wymagaliby bezwzględnie posiadania określonych kwalifikacji, zaspokojenie ich potrzeb kadrowych byłoby niemożliwe. Z uwagi, że są to prace proste do wyuczenia się, wystarczająca bywa chęć do pracy i posiadanie motywacji do „nabycia praktycznych umiejętności zawodowych” na stanowisku pracy.

Pogłębionej analizy wymagają powody, dlaczego kandydaci nie są przyjmowani przez pracodawców, a także przyczyny nie podejmowania pracy/stażu/prac społ.-uż. przez osoby bezrobotne. Analizę przeprowadzono opierając się na przedstawianych propozycjach podjęcia pracy/stażu/prac społ.-uż. w zawodach, w których zgłoszono co najmniej 20 ofert.

Z 951 przyjętych ofert nie zostało zrealizowanych 251 (w tym 5 ofert subsydiowanych). Oferty zostały przedstawione 1445 osobom bezrobotnym. 700 osób podjęło pracę lub rozpoczęło udział w proponowanej formie aktywizacji, a 745 odmówiło przyjęcia propozycji lub nie zostało przyjętych przez pracodawców.

Wśród przyczyn nieprzyjęcia propozycji bezrobotni kandydaci najczęściej wskazywali na brak możliwości dojazdu do miejsca pracy- 255 osób. Brak dogodnych połączeń komunikacyjnych skazuje część osób na swoiste wykluczenie zawodowe. Jest to poważne utrudnienie w realizacji pośrednictwa, które próbujemy łagodzić zwracając osobom dojeżdżającym część wydatków poniesionych na dojazdy. Jednakże refundowane środki pokrywają jedynie niewielką część faktycznie poniesionych kosztów i nie stanowią wystarczającej motywacji do podjęcia pracy dla osób zarabiających w granicach minimalnego wynagrodzenia za pracę. Szczególnie trudna jest sytuacja osób zaangażowanych na podstawie umów cywilno- prawnych, które nie mając zagwarantowanych praw pracowniczych ponoszą również koszty dojazdu.

Duża liczba osób (202), którym przedstawiano propozycje, szczególnie podczas organizowanych giełd pracy, w ogóle nie była zainteresowana podjęciem jakiegokolwiek formy aktywizacji wskazując m.in. na brak odpowiednich predyspozycji i stan zdrowia.

Przeprowadzona analiza wykazała, iż pracodawcy nie przyjmując kandydatów najczęściej nie decydują się na podanie konkretnego powodu – 199 odmów (kandydat nieprzyjęty – decyzja pracodawcy). Z naszego doświadczenia wynika, iż w większości takich przypadków pracodawcy nie chcą lub boją się podawania powodów, które przyczyniałyby się do ponoszenia przez osoby bezrobotne konsekwencji tych odmów. Konsekwencją nieuzasadnionych odmów przyjęcia propozycji byłaby utrata statusu osoby bezrobotnej i posiadanych świadczeń z tytułu bezrobocia. Drugim ważnym powodem ogólnych zapisów jest próba uniknięcia wskazania powodów dyskryminujących (np. ze względu na wiek, płeć, wygląd). Wskazanie takich powodów skutkowałoby odmową przyjęcia takiej oferty do realizacji przez PUP.

Względnie duża grupa (55 osób) nie została przyjęta przez pracodawców z powodu „przyjęcia innego kandydata”. Jest to spowodowane wypełnieniem oczekiwań pracodawców w zakresie kierowania większej liczby osób bezrobotnych niż liczba dostępnych miejsc.

Celem przeprowadzonej analizy było zwrócenie uwagi, iż pomimo znacznej liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych realizacja efektywnego pośrednictwa pracy, bez wsparcia finansowego pracodawców bądź osób bezrobotnych jest niezwykle trudna.

Z uwagi na pojawiające się informacje o niepokojach związanych ze zwolnieniami w szkołach przeprowadzono analizę nauczycieli zarejestrowanych w urzędzie wg stanu na koniec 31.12.2015 r.

Tabela 5. Nauczyciele i oferty w zawodzie

Kod zawodu	Zawody	Bezrobotni zarejestrowani według zawodów			Oferty w zawodzie w 2015 r.
		stan na koniec 31.12.2014r.	napływ w 2015 r.	stan na koniec 31.12.2015	
232005	Nauczyciel przedmiotów zawodowych rolniczych i leśnych	0	1	1	0
233002	Nauczyciel chemii	0	1	1	1
233004	Nauczyciel fizyki i astronomii	0	1	1	0
233007	Nauczyciel informatyki / technologii informacyjnej	1	1	1	0
233008	Nauczyciel języka obcego	2	2	1	0
233012	Nauczyciel języka polskiego	2	5	3	1
233015	Nauczyciel matematyki	2	3	1	0
233025	Nauczyciel wychowania fizycznego	3	1	1	0

234113	Nauczyciel nauczania początkowego	5	4	3	0
234115	Nauczyciel przyrody w szkole podstawowej	1	0	1	0
234118	Nauczyciel wychowania fizycznego w szkole podstawowej	1	1	1	0
234201	Nauczyciel przedszkola	5	7	2	1
235205	Nauczyciel upośledzonych umysłowo (oligofrenopedagog)	1	2	1	0
235914	Wychowawca w placówkach oświatowych, wsparcia dziennego, wychowawczych i opiekuńczych oraz instytucjach pieczy zastępczej	8	4	1	2
235921	Pedagog	0	17	8	4
Razem:		31	50	27	9

Grupa zarejestrowanych nauczycieli - 27 osób stanowi 1,1% ogólnej liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych na koniec 2015 roku.

Podobna sytuacja panowała w roku 2014, gdzie grupa zarejestrowanych na koniec roku nauczycieli – 31 osób stanowiła 1,1 % ogólnej liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych na koniec 2014 roku.

Skierowanych do tej grupy zawodowej w 2015 roku było 9 ofert, co stanowi 0,5 % wszystkich zgłoszonych w roku ofert pracy.

II. ANALIZA WYDATKÓW PONIESIONYCH NA AKTYWNE FORMY WALKI Z BEZROBOCIEM W 2015 r.

1. PODMIOTY GOSPODARCZE

Przechodząc do wydatkowania środków na aktywne programy rynku pracy należy zanalizować podmioty gospodarcze funkcjonujące w powiecie oleckim, zarejestrowane w systemie PKD. Według danych WUS za 2014 r. funkcjonuje ich w powiecie 3 080, z tego w M i G Olecko – 2 397, w Gm. Kowale Oleckie - 270, w Gm. Świętajno - 245, w Gm. Wieliczki -168.

Dominujące branże to: handel i naprawa pojazdów – 684, budownictwo – 451, obsługa rynku nieruchomości -301, przetwórstwo przemysłowe – 264, pozostała działalność usługowa -213, działalność naukowa i techniczna – 179, transport i gosp. magazynowa-165, opieka

zdrowotna i pomoc społeczna - 159, rolnictwo i leśnictwo - 145, edukacja - 142, gastronomia i zakwaterowanie -79, finanse i ubezpieczenia – 74, wynajem i dzierżawa, zatrudnieni -70, kultura i rozrywka - 62, informacja i komunikacja - 64, administracja publiczna i obrona narodowa - 34, gospodarka wodna – 11, energia elektryczna i gazowa - 10, górnictwo i wydobywanie - 3.

W zakresie przynależności sektorowej dominują przedsiębiorstwa prywatne – 2 938 a sektor publiczny to 142 jednostki.

W podziale na wielkość przedsiębiorstw 2946 – 95,6% to mikroprzedsiębiorstwa (0-9 osób), 108 – 3,5% to przeds. małe (10-49 os.), 25 – 0,8% to przeds. średnie (50-249 os.) i 1 – 0,03% przeds. duże (250-1000 os.), łącznie 3080 przeds. Przedsiębiorcy to nasi potencjalni partnerzy kształtujący stronę podażową w zakresie zatrudnienia.

2. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA AKTYWNYCH PROGRAMÓW RYNKU PRACY

Środki finansowe na aktywne formy walki z bezrobociem w 2015r. były kierowane do ok. 2 360 os. bezr. z II profilem pomocy, z których 1 465 os. , tj. 62,1% objęto wsparciem i do 460 os. z III profilem pomocy, z których 59 os., tj. ok. 13% uczestniczyło w PAI.

Źródłem finansowania omawianych programów są środki Funduszu Pracy (FP) pozyskiwane w ramach algorytmu i rezerwy ministra, środki Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), z których finansujemy program POWER skierowany do os. do 29 roku życia i program RPO skierowany do osób pow. 29 roku życia oraz projekt tzw. konkursowy, środki PFRON w ramach których aktywizujemy niepełnosprawne os. poszukujące pracy (korzystające ze świadczeń).

Tabela 6. Zestawienie wydatków za rok 2015

Lp.	Forma wsparcia	Liczba osób		Źródło finansowania						Razem	% udział w wydatkach
		Ogółem	w tym niepełnosprawnych	Fundusz Pracy		EFS			PFRON		
				algorytm	rezerwa Ministra	POWER	RPO	Projekt konkursowy			
1.	Dotacje	73 ¹	1	188 000,00	-	460 254,96	965 970,00	-	-	1 614 224,96	23,40
2.	Refundacje	32 ³	1	588 300,99	-	-	106 994,01	-	-	695 295,00	10,08
3.	Szkolenia	158 ¹	5	134 882,30	-	156 643,35	212 081,01	-	-	503 606,66	7,30
4.	Bon szkoleniowy	4	-	17 506,36	-	-	-	-	-	17 506,36	0,25
5.	Bon stażowy	76	-	493 889,99	-	-	-	-	-	493 889,99	7,16
6.	Bon na zasiedlenie	32	-	165 000,00	-	75 000,00	-	-	-	240 000,00	3,48
7.	Bon zatrudnieniowy	60	2	341 400,42	-	-	-	-	-	341 400,42	4,95
8.	Stáže	249	5+15 ²	276 031,83	-	380 194,66	261 271,38	162 627,32	96 436,81	1 176 562,00	17,06
9.	Studia podyplomowe	9	-	29 271,36	-	-	-	-	-	29 271,36	0,43
10.	Prace interwencyjne	117	5	236 260,93	12 010,69	-	128 237,16	23 798,03	-	400 306,81	5,80
11.	Roboty publiczne	159	10	906 705,84	122 403,96	-	-	-	-	1 029 109,80	14,92
12.	Prace społecznie użyteczne	22	-	22 356,00	-	-	-	-	-	22 161,60	0,32
13.	Program PAI	59	6	53 229,64	-	-	-	-	-	53 424,04	0,77
14.	Dofinansowanie wynagrodzenia 50 ⁺	29	2	153 705,47	-	-	-	-	-	153 705,47	2,23
15.	Zwrot kosztów dojazdu	373	1 ²	105 181,74	-	-	3 432,20	-	96,30	108 710,24	1,58
16.	Zwrot kosztów opieki	12	-	11 898,50	-	-	-	-	-	11 898,50	0,17
17.	Stypendium na kont. nauki	1	-	6 925,90	-	-	-	-	-	6 925,90	0,10
18.	Ogółem	1 465	53	3 730 547,27	134 414,65	1 072 092,97	1 677 985,76	186 425,35	96 533,11	6 897 999,11	100,00

¹ w tym 62 osoby, korzystające z dwóch form wsparcia (szkolenie z „Małej przedsiębiorczości”+ dotacja);

² finansowane ze środków PFRON;

³ liczba stanowisk.

Uwaga: w liczbie osób wykazano również osoby z roku 2014, za które poniesiono wydatki w roku 2015

SZCZEGÓŁOWA ANALIZA poszczególnych realizowanych form w 2015 roku przedstawia się następująco:

3. DOFINANSOWANIE PODJĘCIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Dofinansowanie na podjęcie działalności gospodarczej przyznawane jest osobie bezrobotnej, która ma ustalony II profil pomocy. Wysokość przyznanych środków nie może być wyższa niż 6- krotność wysokości przeciętnego wynagrodzenia za pracę. W 2015r. przyjęliśmy odpowiednio kwotę w wysokości 22.000,00 i 23.000,00 zł.

Przyjmowanie wniosków odbywa się w drodze naborów ogłaszanych na stronie internetowej urzędu oraz na tablicy ogłoszeń urzędu. Złożony wniosek podlega ocenie formalnej i merytorycznej. We wniosku o dofinansowanie bezrobotny określa wydatki, które zamierza ponieść w związku z uruchomieniem firmy. Z wnioskowanej kwoty dofinansowania bezrobotny może przeznaczyć na zakup środków trwałych, maszyn, urządzeń, narzędzi - do 100% wydatków, adaptacji lokalu - do 20% wydatków, towarów i materiałów do dalszej odsprzedaży - do 20% wydatków, reklamę - do 10% wydatków.

Po złożeniu wniosku osoba bezrobotna kierowana jest do doradcy klienta, który dokonuje oceny w zakresie zgodności wnioskowanego wsparcia z kryteriami dostępności instrumentu i ustaleniami założonymi w indywidualnym planie działania. Następnie bezrobotny kierowany jest na 5- dniowe szkolenie po czym następuje podpisanie umowy, przelew środków, rozpoczęcie działalności gospodarczej, wydatkowanie środków. Po 12 miesiącach prowadzenia działalności gospodarczej sprawdzamy czy działalność była prowadzona i rozliczona z ZUS i US. W trakcie 12 m-cy dokonuje się kontroli. W roku 2015 pracownicy PUP w Olecku przeprowadzili 62 kontrole.

Na dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej w 2015r. przeznaczono kwotę w wysokości **1 614 224,96 zł**.

Ogółem w 2015r. 86 osób bezrobotnych złożyło wnioski z czego dofinansowanie **udzielono 73 osobom bezrobotnym**, 7 osób nie otrzymało dofinansowania z powodu braku środków (dotyczy to ogłoszonego pierwszego naboru, gdzie gospodarowaliśmy kwotą mniejszą w stosunku do wielkości określonej w złożonych wnioskach).

Osoby, które otrzymały dofinansowanie rozpoczęły działalność gospodarczą w następujących branżach: sprzedaż (m.in. odzieży nowej, mebli, artykułów gospodarstwa domowego) -13 (18%), usługi (m.in. budowlane, konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych, usługi fryzjerskie)– 58 (79%), produkcji – 2 (3%).

Struktura wiekowa osób podejmujących działalność gospodarczą:

- a) w wieku do 25 roku życia - 7 osób (9,6%) (osoby w tym wieku podejmują najczęściej działalność w branży fryzjerskiej),
- b) w wieku 25-30 lat – 15 osób (20,5%) (osoby w tym wieku podejmują najczęściej działalność w branży budowlanej) ,
- c) w wieku od 30-50 roku życia – 41 osób (56,2%) (osoby w tym wieku podejmują najczęściej działalność w branży budowlanej, handlu (m. in. odzieżą, środkami chemicznymi),
- d) w wieku powyżej 50 roku życia – 10 osób (13,7%) (osoby w tym wieku podejmują najczęściej działalność w branży budowlanej).

Struktura wykształcenia osób podejmujących działalność gospodarczą:

- a) gimnazjalne lub podstawowe – 9 osób (12,3%) (osoby z podanym wykształceniem podejmują najczęściej działalność w branży budowlanej),
- b) zasadnicze zawodowe – 15 osób (20,5%) (osoby z podanym wykształceniem podejmują najczęściej działalność w branży budowlanej, warsztatów samochodowych, handlu np. odzieżą),
- c) średnie – 25 osób (34,3%) (osoby z podanym wykształceniem podejmują najczęściej działalność w branży handlowej np. odzieżą, meblami, w branży kosmetycznej),
- d) wyższe – 24 osoby (32,9%) (osoby z podanym wykształceniem podejmują najczęściej działalność w branży usługowej, np. nauki języków obcych, poprawie kondycji fizycznej, doradztwa, np. w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej, oczyszczalni ścieków).

Struktura miejsca zamieszkania osób podejmujących działalność gospodarczą:

- a) miasto - 48 osób (65,8%),
- b) wieś - 25 osób (34,2%).

Żadna z udzielonych w 2015r. dotacji nie jest zagrożona. Natomiast spośród osób, które otrzymały dotację w latach poprzednich kontynuowało działalność w 2015:

- a) z 2013r. – 28 osób na 93 udzielone dotacje (30,1%),
- b) z 2014r.- 50 osób na 78 udzielonych dotacji (64,1%).

Z dotacji udzielonych w latach 2013-2014 (171) do ewidencji na dzień 29.02.2016r. powróciło 30 osób.

Powyższe dane dowodzą, że udzielane dofinansowanie na podjęcie działalności gospodarczej jest pozytywnym impulsem do dalszego rozwoju zawodowego osoby. Świadczy o tym fakt, że pomimo stosunkowo małej liczby osób kontynuujących działalność gospodarczą (78/171) jedynie 30 osób (tj. 17,5%) ponownie powróciło do rejestru osób bezrobotnych.

4. REFUNDACJA KOSZTÓW WYPOSAŻENIA LUB DOPOSAŻENIA STANOWISKA PRACY

Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy skierowana jest do podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, producentów rolnych, niepublicznych przedszkoli i szkół. Mogą oni złożyć wniosek do starosty właściwego ze względu na swoją siedzibę, albo miejsce wykonywania pracy przez skierowanego bezrobotnego. Refundacja może być dokonana w szczególności na zakup środków trwałych, urządzeń, maszyn, w tym środków niezbędnych do zapewnienia zgodności stanowiska pracy z przepisami BHP oraz wymaganiami ergonomii. Wysokość przyznanych środków nie może być wyższa niż 6-krotność wysokości przeciętnego wynagrodzenia za pracę. W 2015r. przyjęliśmy odpowiednio kwotę w wysokości 22 000,00 zł oraz 23 000,00 zł. na jedno stanowisko pracy.

Przyjmowanie wniosków odbywa się w drodze naborów ogłaszanych na stronie internetowej urzędu oraz na tablicy ogłoszeń urzędu. Złożony wniosek podlega ocenie formalnej i merytorycznej. Oceny merytorycznej dokonuje Komisja w oparciu o kryteria i punktację określoną w „Karcie oceny wniosku”. O uwzględnieniu lub odmowie uwzględnienia wniosku o refundację urząd powiadamia w terminie 30 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku.

W złożonym wniosku pracodawca wskazuje sprzęt, który posłuży zatrudnionemu bezrobotnemu do wykonywania pracy na tworzonym stanowisku pracy. Po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku i podpisaniu umowy z urzędem pracodawca dokonuje zakupu wyszczególnionego we wniosku sprzętu, następnie przedkłada rozliczenie wraz z dokumentami potwierdzającymi ten fakt. Po pozytywnym rozliczeniu złożonych dokumentów pracownicy urzędu udają się na wizytę do pracodawcy w celu stwierdzenia utworzenia stanowiska pracy (podczas wizyty sprawdzane jest przede wszystkim to, czy pracodawca posiada sprzęt, który zakupił w ramach refundacji). Następnie zostaje skierowana do pracy u danego pracodawcy osoba bezrobotna.

Na refundowane stanowiska pracy są kierowane osoby bezr. z ustalonym II profilem pomocy (z wyłączeniem małżonków), które w okresie 3 miesięcy przed dniem wydania skierowania do pracy nie były zatrudnione u Pracodawcy ubiegającego się o refundację. Pracodawca zobowiązany jest do zatrudnienia osoby bezrobotnej w pełnym wymiarze czasu pracy na okres min. 24 miesięcy i dostarczenia do urzędu umowy o pracę potwierdzającej ten fakt, dopiero wówczas następuje wypłata środków.

Całkowite rozliczenie otrzymanej refundacji następuje w momencie wywiązania się przez pracodawcę z warunku utrzymania refundowanego stanowiska pracy (zatrudnienia osoby bezrobotnej) przez okres min 24 miesięcy. Podczas tego okresu możliwa jest wymiana osoby zatrudnionej w ramach refundacji lecz powstałe przerwy powodują wydłużenie okresu obowiązywania umowy, aż do spełnienia warunku 24 miesięcznego zatrudnienia.

Na tę formę wsparcia w roku 2015 przeznaczyliśmy środki w wys. **695 295,00 zł**, co pozwoliło utworzyć **32 stanowiska** pracy.

Dofinansowano: 28 stanowisk w branży usługowo-handlowej, 1 stanowisko w branży budowniczej, 1- stanowisko w branży finanse i ubezpieczenia oraz 2 stanowiska w branży transportowej.

Z dofinansowania skorzystało: 16 mikro przedsiębiorców, 9 małych przedsiębiorców oraz 1 średni przedsiębiorca.

Na utworzonych stanowiskach pracy zatrudnionych zostało 36 osób (4 osoby – wymiana).

Struktura wiekowa osób zatrudnionych:

- a) w wieku do 25 r. życia - 11 osób (30,6%),
- b) w wieku 25-30 lat - 9 osób (25%),
- c) w wieku 30-50 lat - 16 osób (44,4%).

Struktura wykształcenia osób zatrudnionych:

- a) gimnazjalne lub podstawowe - 8 osób (22,1%).
- b) średnie - 11 osób (30,6%),
- c) zasadnicze zawodowe - 11 osób (30,6%),
- d) wyższe - 6 osób (16,7%).

Struktura miejsca zamieszkania osób zatrudnionych:

- a) miasto – 26 osób (72,2%),
- b) wieś – 10 osób (27,8%).

Prawidłowa realizacja i przebieg umów zawartych w 2015r., gdzie minimalny okres utrzymania stanowiska pracy wynosi 24 miesiące nie jest zagrożona. Efektywność zatrudnieniowa – 100%.

W latach 2013 i 2014 utworzono łącznie 127 stanowisk pracy. Dwie umowy zostały wypowiedziane z powodu zamknięcia działalności przez przedsiębiorców, a tym samym nie utrzymania utworzonych w ramach refundacji stanowisk pracy. Jedna z umów opiewała na utworzenie i utrzymanie 3 stanowisk pracy, a należność wynikająca z nie dotrzymania jej warunków została spłacona jednorazowo wraz z odsetkami. Druga umowa opiewała na utworzenie dwóch stanowisk pracy, a powstała należność spłacana jest systematycznie zgodnie z harmonogramem spłaty w postaci miesięcznych rat razem z odsetkami.

Realizacja jednej umowy jest w chwili obecnej „zawieszona”. Utworzone stanowisko fizjoterapeuty z wykształceniem wyższym zostało zwolnione na skutek rezygnacji osoby bezrobotnej i nie jesteśmy w stanie go uzupełnić, gdyż nie ma wśród bezrobotnych chętnych do podjęcia pracy w tej firmie.

Wyciągając wnioski z tej sytuacji dokonaliśmy zmian w zapisach umowy o refundację dające możliwość uzupełnienia specjalistycznych stanowisk osobami o kwalifikacjach zawodowych umożliwiającym wykonywanie pracy na zwolnionym stanowisku, oraz ograniczeniu przyjmowania do realizacji wniosków od przedsiębiorców chcących utworzyć specjalistyczne stanowiska pracy.

W obliczu wysokich kosztów związanych z utrzymaniem pracownika refundacja kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy jest bardzo dobrą formą wsparcia przedsiębiorców chcących rozwijać swoje firmy poprzez zwiększanie jej zaplecza technicznego, które w konsekwencji powoduje polepszenie świadczonych przez nią usług, a tym samym pozwala budować coraz silniejszą pozycję na rynku, która pozwoli na pozyskanie kolejnych klientów dając możliwość dalszego rozwoju i tworzenia kolejnych miejsc pracy.

5. SZKOLENIA ZAWODOWE

Jedną z podstawowych usług urzędu pracy, która umożliwia osobom zmianę sytuacji zawodowej zgodnie z aktualnymi wymaganiami rynku pracy jest organizacja szkoleń. Szkolenia oznaczają uzyskanie, uzupełnienie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji

zawodowych lub ogólnych, potrzebnych do wykonywania pracy, w tym umiejętności poszukiwania pracy. Do głównych celów szkolenia należy podwyższenie kwalifikacji zawodowych osób bezrobotnych oraz zwiększenie szans na uzyskanie zatrudnienia czy też innej pracy zarobkowej, w szczególności w przypadku: braku kwalifikacji zawodowych, konieczności zmiany lub uzupełnienia ww. kwalifikacji, utraty zdolności do wykonywania pracy w dotychczasowym zawodzie, braku umiejętności aktywnego poszukiwania pracy.

Wstępna analiza ogólnych umiejętności i najbardziej poszukiwanych kwalifikacji osób bezrobotnych wykazała, że wśród 2 500 osób bezrobotnych kat. B posiada 369 os. (87K), co stanowi 14,8% ogółu bezrobotnych. Do grupy os., które posiadają prawo jazdy kat. C, C+E, D należą jedynie mężczyźni – ogółem 101 os., w tym 43 pow. 50 r.ż., 14 do 30 r.ż. Żadnego doświadczenia zawodowego nie posiada 7 os. , długotrwale bezr. - 58 os. i niepełnosprawni – 2 os.

Uprawnienia do obsługi sprzętu ciężkiego posiada 80 os. – operator wózków jezdniowych -46, operator koparki – 43, operator ładowarki – 17. Z 80 os. 31 – pow. 50 lat, 16 do 30 lat, bez doświadczenia zaw. 4, dług. bezr. - 39, niepełnosprawni – 2.

Szkolenia, oprócz uzyskania nowych kwalifikacji i zwiększenia szans na znalezienie zatrudnienia osób bezrobotnych i poszukujących pracy podnoszą również mobilność zawodową. Posiadanie kwalifikacji odpowiednich do aktualnego zapotrzebowania na rynku staje się istotnym czynnikiem minimalizacji ryzyka trwałego pozostawania bez pracy.

Szkolenia organizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Olecku w 2015 r. realizowane były w oparciu o zatwierdzony przez Powiatową Radę Rynku Pracy plan szkoleń grupowych na 2015 rok oraz w trybie indywidualnym – wówczas szkolenia realizowane były na wniosek osób uprawnionych – głównie pod potrzeby pracodawców. W skali powiatu oleckiego w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku **158** osób bezrobotnych zostało skierowanych na szkolenia organizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Olecku. Z tej aktywnej formy przeciwdziałania bezrobociu, jaką są szkolenia, skorzystało ponad 6 % bezrobotnych.

W ogólnej liczbie osób skierowanych na szkolenie 62 osoby stanowiły osoby podejmujące działalność gospodarczą, które zostały przed uzyskaniem dotacji skierowane na szkolenie z zakresu małej przedsiębiorczości.

W 2015 r. na szkolenia została wydatkowana kwota ogółem 503 606,66 zł, z tego na szkolenie z zakresu małej przedsiębiorczości została przeznaczona kwota 59 754,68 zł. W ramach wskazanej kwoty ogółem finansowane były koszty badań lekarskich (5 378,00 zł),

dojazdów osób na szkolenia (16 090,20 zł), stypendiów dla osób uczestniczących w szkoleniach (127 497,66 zł) oraz należności dla instytucji szkoleniowych (354 640,80 zł).

62 osoby zostały skierowane na szkolenie z zakresu małej przedsiębiorczości, 36 osób skorzystało ze szkoleń indywidualnych oraz 60 osób ze szkoleń grupowych.

W odpowiedzi na oczekiwane przez pracodawców kwalifikacje i umiejętności kandydatów do pracy oraz na potrzeby bezrobotnych planujących rozpocząć działalność gospodarczą, organizowano szkolenia:

1. Indywidualne w następujących obszarach zawodowych:
 - a) dla 17 osób – w obszarze usług transportowych, w tym kursy prawa jazdy (prawo jazdy kat. BE, C, CE, T, D, kursy doształcające w zakresie przewozu rzeczy, materiałów niebezpiecznych, instruktor nauki jazdy kat. B, wózek jezdniowy, podesty ruchome z uprawnieniami elektroenergetycznymi 1E, żuraw przenośny);
 - b) dla 3 osób – w obszarze opieki zdrowotnej (kurs masażu orientalnych i ajurwedyjskich, the movement solution, kurs podstawowy koncepcji PNF Proprioceptive Neuromuscular Facilitation (M. Knott Concept));
 - c) dla 5 osób – w obszarze opieki społecznej, w tym opieka nad osobami starszymi, niepełnosprawnymi (asystent osoby starszej, niepełnosprawnej, przewlekle chorej);
 - d) dla 1 osoby - w obszarze rozwoju osobowościowego i kariery zawodowej (szkoła trenerów biznesu Akademii SET);
 - e) dla 9 osób w obszarze techniki, drogownictwa, w tym mechanika, energetyka (palacz, operatorzy sprzętów drogowych i budowlanych – koparko-ładowarka, koparka, ładowarka, walec drogowy, maszyny do rozkładania mieszanek bitumicznych, monter instalacji sanitarnych i gazowych);
 - f) dla 1 osoby w obszarze usług krawieckich (konstrukcja i modelowanie odzieży damskiej).
2. grupowe w następujących obszarach zawodowych:
 - a) dla 20 osób – w obszarze usług transportowych (żuraw przenośny, wózek jezdniowy z obsługą maszyn do obróbki drewna);
 - b) dla 10 osób – w obszarze budownictwa (technolog robót wykończeniowych w budownictwie z uprawnieniami montażysty rusztowań budowlano-montażowych metalowych);
 - c) dla 10 osób – w obszarze techniki (spawanie metodą MAG i TIG);

- d) dla 10 osób – w obszarze prace sekretarskie i biurowe (obsługa urządzeń biurowych z ECDL PROFILE w obszarze ramy DIGCOMP 6);
- e) dla 10 osób – w obszarze sprzedaży (sprzedaż i obsługa klienta z ECDL PROFILE w obszarze ramy DIGCOMP 6);
- f) dla 62 osób – w obszarze biznesu, samozatrudnienia (mała przedsiębiorczość).

Zdecydowaną większość spośród wszystkich zrealizowanych szkoleń stanowiły kursy pozwalające nabyć konkretne umiejętności i kwalifikacje zawodowe poświadczone odpowiednimi dokumentami. Większość ze szkoleń kończyła się egzaminem zewnętrznym przed komisją powołaną przez organizatora kursu w oparciu o przepisy zewnętrzne. Część szkoleń kończyła się również egzaminem wewnętrznym, potwierdzającym nabyte przez absolwentów umiejętności bądź uprawnienia. Bezrobotni po realizowanych kursach umożliwiającym uzyskanie konkretnych kwalifikacji lub umiejętności są bardziej atrakcyjnymi kandydatami do zatrudnienia.

Wśród osób bezrobotnych, chcących zmienić swoją sytuację na rynku pracy poprzez skorzystanie z omawianej formy aktywizacji, zainteresowaniem cieszyły się szkolenia indywidualne, wskazane przez nie. Złożenie wniosku o skierowanie na szkolenie każdorazowo poprzedzone było rozpoznaniem przez doradcę klienta potrzeb szkoleniowych klienta, zaplanowanych następnie do realizacji w ramach indywidualnego planu działania.

Szeroki zakres tematyczny szkoleń indywidualnych jest odzwierciedleniem zróżnicowanych potrzeb zgłaszanych przez pracodawców oraz osoby bezrobotne, które zamierzają podjąć zatrudnienie lub własną działalność gospodarczą.

W przypadku szkoleń grupowych osoby nie uprawdopodobniały podjęcia zatrudnienia lub samozatrudnienia. Oferta szkoleń grupowych podyktowana była natomiast specyfiką rynku pracy jaki występuje w obrębie działania Powiatowego Urzędu Pracy w Olecku.

Kierunki szkoleń wybierane były również na podstawie analiz zgłoszeń osób uprawnionych, a także ofert pracy zgłaszanych do urzędu, jak również ofert, których źródłem są ogłoszenia najczęściej pojawiające się na portalach internetowych.

Spośród wyżej wspomnianych 158 osób, tylko 57 to kobiety, a aż 101 mężczyźni. Wśród kobiet szkolenia cieszą się mniejszym zainteresowaniem.

Spośród ważnych czynników, które pozostają w związku z aktywnością w zmianie własnego położenia na rynku pracy należy wyróżnić wiek, wykształcenie oraz miejsce zamieszkania.

Struktura wiekowa osób uczestniczących w szkoleniach:

- a) w wieku do 25 roku życia – 23 osoby (14,6%), w tym 6 kobiet i 17 mężczyzn;
- b) w wieku 25-30 lat – 44 osoby (27,8%), w tym 12 kobiet i 32 mężczyzn;
- c) w wieku 30-50 lat – 75 osób (47,5%), w tym 34 kobiety i 41 mężczyzn;
- d) w wieku powyżej 50 lat – 16 osób (10,1%), w tym 5 kobiet i 11 mężczyzn.

Biorąc pod uwagę strukturę wieku obserwujemy, że w 2015 roku największą liczbę uczestników szkoleń stanowiły osoby bezrobotne w przedziale wiekowym 30-50 lat. Odnosząc się do płci uczestników szkoleń zaobserwować można, że zarówno spośród kobiet, jak i mężczyzn najliczniejszą grupę wiekową stanowili, podobnie jak w kategorii ogółem bezrobotni z przedziału wiekowego 30-50 lat.

Struktura wykształcenia uczestników szkoleń:

- a) gimnazjalne lub podstawowe – 32 osoby (20,26%), w tym 1 kobieta i 31 mężczyzn;
- b) średnie – 76 osób (48,10%), w tym 37 kobiet i 39 mężczyzn;
- c) zasadnicze zawodowe – 19 osób (12,02%), w tym 1 kobieta i 18 mężczyzn;
- d) wyższe – 31 osób (19,62%), w tym 18 kobiet i 13 mężczyzn.

Uwzględniając drugi z wyróżnionych wymiarów społeczno-demograficznych zaobserwować można, że wśród uczestników zorganizowanych szkoleń najczęściej występowały osoby posiadające wykształcenie średnie. Stanowiły one ponad 48% ogółu wszystkich beneficjentów wsparcia. Wśród wszystkich uczestników, osoby pozostające w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, a więc te z najniższym wykształceniem stanowiły ponad 20%. Płeć różnicuje strukturę wykształcenia wszystkich osób, które w 2015 roku zostały skierowane do uczestnictwa w szkoleniach.

Struktura miejsca zamieszkania osób uczestniczących w szkoleniach:

- a) miasto – 82 osoby (51,9%), w tym 41 kobiet i 41 mężczyzn;
- b) wieś – 76 osób (48,1%), w tym 16 kobiet i 60 mężczyzn.

Miejsce zamieszkania nie ogranicza osobom możliwości korzystania ze szkoleń. Konieczność poniesienia kosztów przejazdu uczestników z miejsca zamieszkania do miejsca odbywania szkolenia również nie zniechęca osób do korzystania z tej formy wsparcia. Osoby odbywające szkolenie poza miejscem zamieszkania są wspierane w postaci zwrotu kosztów przejazdu na szkolenie.

Powiatowy Urząd Pracy w Olecku monitoruje wpływ organizowanych szkoleń na proces poszukiwania pracy przez osoby kończące szkolenia poprzez badanie efektywności zakończonych szkoleń. Spośród wszystkich 158 osób bezrobotnych skierowanych na szkolenie zostało wyłączonych z ewidencji osób bezrobotnych 128 osób. Absolwenci szkoleń – 122 osoby (42 kobiety i 80 mężczyzn) wyrejestrowani zostali z tytułu podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub rozpoczęcia działalności gospodarczej. Dodatkowo 6 osób wyrejestrowano z innych powodów, co pozwala przypuszczać, że znaleźli swoje miejsce na rynku pracy. Pięć osób bezrobotnych (kobiety) po zakończeniu szkolenia rozpoczęło staż. Generalnie spośród 158 przeszkolonych osób 133 zostały wyłączone z ewidencji bezrobotnych, co stanowi ponad 84% skierowanych.

Najbardziej efektywnymi szkoleniami były kursy z zakresu małej przedsiębiorczości, prawa jazdy, wózków widłowych, spawania, oraz operatorów sprzętu drogowego i budowlanego.

Analizując szkolenia w zawodach budowlanych wydaje się że są one konieczne, gdyż poziom wykształcenia poniżej średniego bezrobotnych zarejestrowanych w Urzędzie na koniec 2015 r. wynosił 60%.

W ciągu roku tylko do robót publicznych zostało skierowanych 159 osób, natomiast z otwartego rynku pracy wpłynęło 976 ofert pracy. Osoby te wykonują często prace związane z remontami i wydawać by się mogło, że winny one znaleźć zatrudnienie. Niestety w perspektywie 6 m-cy tak się nie dzieje i naprawdę trudno jest jednoznacznie określić przyczyny takiego stanu rzeczy. Często obserwuje się oficjalną nadwyżkowość w branży budowlanej, która jest iluzoryczna z uwagi na zatrudnienie nierejestrowane, które dotyczy świadczenia usług na rzecz określonego przedsiębiorstwa, jak i tzw. usług prywatnych. W tym konkretnym przypadku może zachodzić jeszcze wpływ sezonowości.

Szkolenia osób bezrobotnych organizowane przez urzędy pracy bywają niejednokrotnie jedyną szansą na zdobycie nowych umiejętności oraz znalezienie zatrudnienia. Organizując szkolenia należałoby brać pod uwagę wszystkie rodzaje następstw wynikające z udziału w szkoleniu. Ich organizacja nie może być całkowicie podporządkowana kryterium efektywności, ponieważ istotna jest także społeczna i psychologiczna rola szkolenia, która pozwala osobom bezrobotnym, mającym niewielkie szanse na uzyskanie zatrudnienia, uniknąć wykluczenia społecznego.

6. BON SZKOLENIOWY

Jednym z instrumentów wsparcia osób bezrobotnych, które nie ukończyły 30 roku życia jest bon szkoleniowy. Stanowi on gwarancję sfinansowania wskazanego przez bezrobotnego szkolenia niezbędnego do podjęcia zatrudnienia oraz dodatkowych kosztów, takich jak koszty badań, dojazdu czy zakwaterowania. Rozwiązanie to umożliwia bezrobotnemu samodzielne wybranie szkolenia, które pozwoli mu na zdobycie umiejętności umożliwiających wyjście z bezrobocia. Wymóg uprawdopodobnienia przez bezrobotnego podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej po odbyciu szkolenia zapewnia zgodność tematyki szkolenia z aktualnymi potrzebami rynku pracy.

W 2015 r. cztery osoby bezrobotne (2 kobiety i 2 mężczyzn) złożyły wniosek o przyznanie bonu szkoleniowego. Wszystkie wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie.

W 2015 r. na bony szkoleniowe została wydatkowana kwota ogółem 17 506,36 zł. W ramach wskazanej kwoty ogółem finansowane były koszty badań lekarskich (260,00 zł), dojazdów osób na szkolenia (200,00 zł), stypendiów dla osób uczestniczących w szkoleniach (3 661,58 zł) oraz należności dla instytucji szkoleniowych (13 384,78 zł).

Osoby bezrobotne w ramach złożonych wniosków wskazywały następujące kierunki szkoleń: kurs kosmetyczny (2 kobiety), prawo jazdy kat. C+E (1 mężczyzna), monter rusztowań budowlanych metalowych, operator zagęszczarek i ubijaków wibracyjnych, prawo jazdy kat. B+E, BHP – Azbest (1 mężczyzna). Uczestnictwo w powyższych szkoleniach umożliwiło osobom nabycie konkretnych uprawnień lub nabycie umiejętności, potwierdzonych odpowiednimi dokumentami. Szkolenia realizowane w ramach bonu szkoleniowego kończyły się egzaminem wewnętrznym lub zewnętrznym przed komisją powołaną przez organizatora kursu w oparciu o przepisy zewnętrzne.

Spośród ważnych czynników, które pozostają w związku z aktywnością w zmianie własnego położenia na rynku pracy należy wyróżnić wiek, wykształcenie oraz miejsce zamieszkania.

Struktura wiekowa osób uczestniczących w szkoleniach realizowanych w ramach bonów szkoleniowych:

- a) w wieku do 25 roku życia – 2 osoby (50%), w tym 2 kobiety;
- b) w wieku 25-30 lat – 2 osoby (50%), w tym 2 mężczyzn.

Struktura wykształcenia uczestników szkoleń realizowanych w ramach bonów szkoleniowych:

- a) gimnazjalne lub podstawowe – 1 osoba (25%), w tym 1 kobieta,
- b) średnie – 3 osoby (75%), w tym 1 kobieta i 2 mężczyzn.

Struktura miejsca zamieszkania osób uczestniczących w szkoleniach realizowanych w ramach bonów szkoleniowych:

- a) miasto – 2 osoby (50%), w tym 2 kobiety;
- b) wieś – 2 osoby (50%), w tym 2 mężczyzn.

Powiatowy Urząd Pracy w Olecku monitoruje wpływ organizowanych szkoleń realizowanych w ramach bonów szkoleniowych na proces poszukiwania pracy przez osoby kończące szkolenia poprzez badanie efektywności zakończonych szkoleń. Wszyscy absolwenci szkoleń realizowanych w ramach tej formy wsparcia wyrejestrowani zostali z tytułu podjęcia zatrudnienia.

Podkreślenia wymaga fakt, że wszystkie złożone w 2015 r. wnioski o przyznanie bonu szkoleniowego zostały rozpatrzone pozytywnie. Finansowanie kosztów szkoleń w ramach bonu szkoleniowego wśród osób bezrobotnych cieszy się jednak mniejszym zainteresowaniem niż w ramach szkoleń indywidualnych. Prawdopodobnie wynika to z faktu ograniczenia kręgu odbiorców bonów do osób do 30 roku życia. Istotne znaczenie ma również zróżnicowana wysokość kwot, którą można przeznaczyć na pokrycie kosztów szkolenia. W przypadku bonu szkoleniowego wynosi ona maksymalnie wysokość przeciętnego wynagrodzenia za pracę tj. 4 066,95 zł, natomiast w przypadku szkolenia indywidualnego trzykrotność przeciętnego wynagrodzenia za pracę, tj. 12 200,85 zł.

7. BON STAŻOWY

Bon stażowy jest nową formą wsparcia dla osób bezrobotnych przed 30 rokiem życia, która gwarantuje zatrudnienie po 6 miesięcznym stażu. Bon jest formą mobilizującą ludzi młodych do samodzielnego szukania pracodawcy, który zorganizuje 6 miesięczny staż i zadeklaruje zatrudnienie na następne 6 miesięcy. Organizator, który zatrudni po zakończonym stażu tą samą osobę i utrzyma ją w deklarowanym 6 miesięcznym zatrudnieniu otrzymuje premię. W 2015 r. w ramach w/w formy podpisano 34 umowy, jednocześnie

należy nadmienić, iż z roku 2014 r. przeszło do realizacji 42 umowy, na które łącznie zostały przeznaczone środki w wysokości 493 889,99 zł. Z podanej kwoty zostały zapłacone premie dla pracodawców - 33 wypłaty po 1 513,50 zł na 42 umowy (tj. 78,6 %), którzy utrzymali w zatrudnieniu przez 6 miesięcy osoby. Z realizowanych umów wynika, iż najwięcej staży w ramach bonu stażowego zorganizowano dla kobiet - 60 osób (tj. 79 %) zaś udział mężczyzn był znacznie mniejszy - 16 osób, (tj. 21%).

Struktura wiekowa osób uczestniczących w BS:

- a) do 25 roku życia - 58 osób (76,3%)
- b) w wieku 25 - 30 lat – 18 osób tj. 23,7%).

Struktura wykształcenia osób uczestniczących w BS :

- a) gimnazjalne lub podstawowe – 7 osób (9,2%),
- b) średnie – 41 osoby (54%),
- c) zasadnicze zawodowe – 6 osób (7,9%),
- d) wyższe – 22 osoby (28,9%).

Struktura miejsca zamieszkania osób uczestniczących w BS:

- a) miasto – 41 osób (54%),
- b) wieś – 35 osób (46%).

Jeżeli chodzi o branże, w których osoby bezrobotne chciały odbywać staż, największym zainteresowaniem cieszyła się branża usługowa, np. fryzjerstwo, produkcja, ubezpieczenia, gastronomia, budownictwo - 41 umów (53,9%). Na drugim miejscu była branża handlowa - 13 umów (17,1%), w następnej kolejności inne, np. biblioteka, dom pomocy społecznej – 11 umów (14,5%), oświata - 7 umów, (tj. 9,2%), administracja - 4 umowy (5,3 %).

Z powyższych danych wynika, iż najmniejszy poziom zatrudnienia w ramach BS wystąpił w administracji i w oświacie. Zapewne wynika to z faktu konieczności gwarancji zatrudnienia, której jednostki budżetowe nie są w stanie spełnić.

Z 76 realizowanych umów przerwane zostały tylko 4, tj. 5,3%, 3 osoby podjęły zatrudnienie a 1 przerwała BS bez podania przyczyn. Zatrudnienie po zakończonym bonie stażowym podjęło ogółem 68 os. (tj. 89,5%), z czego u tego samego pracodawcy - 64 os., u innego pracodawcy – 4 os. W 2016 r. 3 umowy kończą realizację staży w ramach BS z 2015 r. i wtedy spodziewamy się zadeklarowanego zatrudnienia.

W ramach bonu pracodawcy zatrudniali po zakończeniu stażu: na pełen etat zatrudnienie otrzymało 27 osób (tj. 39,7%), na ½ etatu - 28 osób (tj. 41,1%), na ¼ etatu - 9 (tj. 13,7 %). Pozostałe 4 osoby, (tj. 5,5%), które podjęły pracę u innych pracodawców, zatrudnione zostały w wymiarze pełnego etatu -1 os., ¾ etatu – 1 os. , ½ etatu – 1 os. oraz na umowę zlecenie – 1 os.

Efektywność zatrudnieniowa wyniosła 89,5%.

Na dzień 29.02.2016r. do ewidencji osób bezrobotnych wróciło 11 osób.

Forma ta cieszyła się i nadal cieszy dużym zainteresowaniem organizatorów i osób bezrobotnych, ponieważ daje to szansę nabycia doświadczenia i sprawdzenia się przed zatrudnieniem.

8. BON NA ZASIEDLENIE

Stanowi formę wsparcia dla osób bezrobotnych do 30 roku życia, które planują podjęcie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej w odległości co najmniej 80 km od miejsca dotychczasowego zamieszkania, lub czas dojazdu do tej miejscowości i powrotu do miejsca dotychczasowego zamieszkania środkami transportu zbiorowego przekracza łącznie 3 godziny dziennie, będą osiągały wynagrodzenie lub przychód w wysokości co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę brutto oraz będą podlegały ubezpieczeniom społecznym przez okres co najmniej 6 miesięcy w przeciągu 8 miesięcy. Środki przyznawane są na podstawie złożonego przez bezrobotnego wniosku i zawartej z nim umowy, w wysokości nie wyższej niż 200 % przeciętnego wynagrodzenia za pracę - w 2015r. wyniosły 7 500,00 zł dla jednego bezrobotnego. Nie podlega kontroli sposób wydatkowania tej kwoty.

W 2015r. przyznaliśmy **32 boni** na zasiedlenie na łączną kwotę **240 000,00 zł**.

Struktura wiekowa osób korzystających z bonu zasiedleniowego:

- a) w wieku do 25 roku życia – 13 osób (40,6%),
- b) w wieku 25-30 lat – 19 osób (59,4%).

Struktura wykształcenia osób korzystających z bonu zasiedleniowego:

- a) średnie - 5 osób (15,6%),
- b) zasadnicze zawodowe – 1 osoba (3,1%).

c) wyższe - 26 osób (81,3%).

Struktura miejsca zamieszkania osób korzystających z bonu zasiedleniowego:

a) miasto – 20 osób (62,5%),

b) wieś – 12 osób (37,5%).

Okres pozostawania bez pracy (w rejestrze osób bezrobotnych) osób korzystających z bonów najczęściej mieścił się w granicy do 1 m-ca – 19 osób, 6 osób pozostawało w rejestrze w okresie pow. 1- 3 miesięcy, natomiast w okresie pow. 3 miesięcy pozostawało tylko 7 osób. Tylko jedna osoba powróciła do rejestru osób bezrobotnych po wywiązaniu się z warunków otrzymanego bonu, czyli po przepracowanych 6 m-cy.

Efektywność zatrudnieniowa wyniosła więc 100%

Na dzień 29.02.2016r. do ewidencji osób bezrobotnych powróciła 1 osoba.

Z analizy umów o pracę, które dostarczają nam osoby bezrobotne objęte wsparciem wynika, iż pierwsza umowa najczęściej opiewa na okres próbny z minimalnym wynagrodzeniem za prace, natomiast w przypadkach przedłużenia umowy, wysokość wynagrodzenia wzrasta.

9. BON ZATRUDNIENIOWY

Bon zatrudnieniowy stanowi dla pracodawcy gwarancję refundacji części kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne w związku z zatrudnieniem bezrobotnego, któremu urząd pracy przyznał ten bon w pełnym wymiarze czasu pracy, a pracodawca zobowiązuje się do zatrudnienia osoby na kolejne 6 m-cy. Wysokość refundacji wynosi 831,10 zł m-cznie i może być dokonywana przez okres 12 miesięcy. W 2015r. wydatkowano na tę formę wsparcia 341 400,42 zł. Podpisano 37 umów z pracodawcami różnych branż. 23 umowy kontynuowane są z 2014 roku. Osoby bezrobotne najczęściej szukały zatrudnienia w branży usługowej – 31 osób, tj. 52%, w handlu 15 osób, tj. 25%, 9 osób, tj. 15% w oświacie, 2 osoby, tj. 3% w administracji oraz 3 osoby czyli 5% w innych branżach.

Bon zatrudnieniowy skierowany może być do osób do 30 roku życia, które posiadają określony II profil pomocy.

W ramach w/w formy zatrudnionych zostało 37 (62%) kobiet i 23 (38%) mężczyzn.

Struktura wiekowa osób zatrudnionych w ramach bonu zatrudnieniowego:

- a) w wieku do 25 roku życia – 32 osoby (53,3%),
- b) w wieku 25-30 lat – 28 osób (46,7%).

Struktura wykształcenia osób zatrudnionych w ramach bonu zatrudnieniowego:

- a) gimnazjalne i podstawowe – 4 osoby (7%),
- b) średnie – 33 osoby (55%),
- c) zasadnicze zawodowe – 6 osób (10%),
- d) wyższe – 17 osób (28%).

Struktura miejsca zamieszkania osób zatrudnionych w ramach bonu zatrudnieniowego:

- a) miasto – 33 osoby (55%),
- b) wieś – 27 osób (45%).

Na bony zatrudnieniowe skierowano 60 osób, z których 16 znalazło zatrudnienie u tego samego pracodawcy, 9 podjęło pracę u innych pracodawców. Za 33 osoby refundacja jest kontynuowana. 2 osoby przerwały ww. formę aktywizacji. Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy nie przewiduje żadnych sankcji dla bezrobotnego i pracodawcy z tytułu przerwania zatrudnienia przez osobę skierowaną.

Efektywność zatrudnieniowa wyniosła 96,7 %.

Na dzień 29.02.2016r. do ewidencji osób bezrobotnych wróciło 9 osób.

Bon zatrudnieniowy w 2015r. cieszył się zainteresowaniem. Każda forma wsparcia kierowana zarówno do bezrobotnych, jak i pracodawców przynosi efekty w postaci trwałego lub czasowego zatrudnienia. Pracodawca zatrudniając bezrobotnego w ramach w/w formy może przekonać się czy ta osoba sprawdza się na danym stanowisku.

10. STAŻE

Staż jest formą wsparcia, w ramach której osoba bezrobotna nabywa umiejętności praktyczne przez wykonywanie zadań w miejscu pracy bez nawiązywania stosunku pracy. W 2015r. w ramach organizacji staży dla osób bezrobotnych było finansowanych 249 umów w kwocie 1 176 562,00 zł., z czego 46 umów to przechodzące z 2014 r. W ramach w/w umów staże realizowane były z dużą przewagą dla kobiet 198 osób, tj. 79,5%, zaś mężczyźni stanowili zaledwie 20,5 %, tj. 51 osób.

Struktura wiekowa osób uczestniczących w stażu :

- a) w wieku do 25 roku życia – 96 osób (38,5%),
- b) w wieku 25-30 lat – 61 osób (24,5%),
- c) w wieku 30-50 lat – 60 osób (24,1%),
- d) w wieku powyżej 50 lat - 32 osoby (12,9%).

Staż dla osoby młodej gwarantuje zdobycie doświadczenia, zaś osoby w średnim wieku, przy tak wysokim bezrobociu, chcąc powrócić na rynek pracy korzystają z tej formy wsparcia, ponieważ nie posiadają alternatywy podjęcia pracy na umowę o pracę.

Struktura wykształcenia osób uczestniczących w stażu:

- a) gimnazjalne lub podstawowe – 43 osoby (17,3%),
- b) średnie - 111 osób (44,6%),
- c) zasadnicze zawodowe – 43 osoby (17,3%),
- d) wyższe - 52 osoby (20,8%).

Struktura miejsca zamieszkania osób uczestniczących w stażu:

- a) miasto – 104 osoby (41,8%),
- b) wieś – 145 osób (58,2%).

Osoby kierowane na staż najczęściej odbywały go w branży usługowej np. fryzjerstwo, reklama, produkcja, ubezpieczenia, kosmetologia, itd.– 67 osób, tj. 26,9%, na pozycji drugiej jest administracja – 69 osób, tj. 27,7%, a za nią handel – 47 osób, tj. 18,9%, następnie branża inne, np. dom opieki społecznej, biblioteka, – 36 osób, tj. 14,4% i w oświacie staż odbyło 30 osób, tj. 12,1%.

Osoby kończące staż podejmowały pracę w następujących wymiarach etatu: pełen etat – 54 osób (52,4 %), ½ etatu – 33 osoby (32 %), ¼ etatu – 1 (1 %), inne (np. umowa zlecenie, itp.) – 15 osób (14,6 %).

W ramach umów finansowanych w 2015 r.- 15 zostało przerwanych, tj. 6 %, 11 osób podjęło pracę, w tym 1 os. podjęła działalność gospodarczą z własnych środków, pozostałe 4 osoby przerwały staż, nie podając powodów.

W ramach w/w umów 103 osoby podjęły pracę (41,4%). Jednocześnie nadmienić należy, iż realizacja 110 umów (44,2%) kończy się w 2016 r. W związku z powyższym spodziewamy się zatrudnienia w roku bieżącym.

Efektywność zatrudnieniowa wyniosła 41,4%.

Z zatrudnionych 103 osób, na dzień 29.02.2016r. do ewidencji osób bezrobotnych wróciło 12 osób.

Staż jest formą wsparcia bardzo chętnie organizowaną przez pracodawców. Organizator nie ponosi kosztów wynagrodzenia – stażysta otrzymuje stypendium w wys. 851,63 zł netto, wypłacane przez PUP. Pracodawca ma możliwość sprawdzenia i przygotowania potencjalnego pracownika. Natomiast wśród osób bezrobotnych coraz częściej budzi opór podjęcie po zakończonym stażu zatrudnienia w niepełnym wymiarze czasu pracy. W bieżących naborach wniosków na organizację staży dla osób bezrobotnych będziemy więc preferować wnioski organizatorów, którzy po zakończonym stażu zatrudnią osoby na min. 3 miesiące w wymiarze pełnego etatu.

11. STUDIA PODYPLOMOWE

Na wniosek osoby bezrobotnej starosta może sfinansować koszty studiów podyplomowych, należne organizatorowi studiów, do wysokości 100% jednak nie więcej niż 300% przeciętnego wynagrodzenia. Maksymalna kwota dofinansowania do studiów w minionym roku określona przez urząd wynosiła **5 000,00** złotych.

W roku 2015 z tej formy pomocy korzystało 9 osób: 2 osoby kontynuowały studia rozpoczęte w 2014 r., 7 osób wnioskowało o sfinansowanie studiów – wszystkie wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie. Z osobami wnioskującymi zawarto umowy określające prawa i obowiązki stron.

Za okres uczestnictwa w tych studiach osobie uprawnionej urząd wypłaca stypendium w wysokości 20% zasiłku dla bezrobotnych, tj. **166,30 zł** miesięcznie. Powyższe stypendium przysługuje także w przypadku gdy w trakcie trwania umowy o dofinansowanie studiów podyplomowych osoba podejmie zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub działalność gospodarczą.

Spośród osób objętych tą formą wsparcia 5 osób ukończyło studia podyplomowe, 4 osoby kontynuują naukę. Podjęło zatrudnienie lub inną pracę zarobkową 6 osób, 1 osoba rozpoczęła własną działalność gospodarczą.

Struktura wiekowa osób korzystających z dofinansowania studiów podyplomowych:

- a) w wieku do 25 r. ż. – 1 osoba (11%),
- b) w wieku 25-30 lat – 4 osoby (44,5%),

c) w wieku 30-50 lat – 4 osoby (44,5%).

Struktura zamieszkania osób korzystających z dofinansowania studiów podyplomowych:

a) miasto – 8 osób ((88,9%),

b) wieś – 1 osoba (11,1%).

Ogółem na ww. formę wydatkowano kwotę **29 271,36** złotych, a efektywność została osiągnięta na poziomie 78 %.

Ta forma wsparcia realizowana jest na poziomie zgodnym z wnioskami i jest postrzegana jako szansa na uzupełnienie wykształcenia.

12. PRACE INTERWENCYJNE

Prace interwencyjne dotyczą refundacji części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne za zatrudnionych bezrobotnych w wysokości około 1 000 zł (miesięcznie) przez okres 6 lub 12 miesięcy. Pracodawca ma obowiązek zatrudnienia po okresie refundacji na okres 3 lub 6 miesięcy.

W 2015r. wydatkowano na tę formę wsparcia 400 306,81 zł. Podpisano 78 umów z Pracodawcami, 58 osób jest nadal w okresie refundowanym. Utworzono 104 stanowiska, na które skierowano 117 osób (wymiany). Osoby bezrobotne znalazły zatrudnienie w następujących branżach: usługowej – 67 osób, tj. 64%, w handlu 28 osób, tj. 27%, w administracji - 9 osób, tj. 9%.

Do wykonywania prac interwencyjnych skierowane mogą być osoby w każdym wieku, które posiadają określony II profil pomocy.

Struktura wiekowa osób zatrudnionych w ramach prac interwencyjnych:

a) w wieku do 25 r.ż. – 14 osób (12%),

b) w wieku 25-30 lat – 15 osób (13%),

c) w wieku 30-50 lat - 63 osoby (54%),

d) w wieku pow. 50 r.ż. – 25 osób (21%).

Struktura wykształcenia osób zatrudnionych w ramach prac interwencyjnych:

a) podstawowe lub gimnazjalne – 34 osoby (29%),

b) zasadnicze zawodowe – 28 osób (24%),

- b) średnie - 42 osoby (36%),
- c) wyższe - 13 osób (11%).

Struktura zamieszkania osób zatrudnionych w ramach prac interwencyjnych:

- a) miasto – 51 osób (44%),
- b) wieś – 66 osób (56%).

Spośród 117 osób zaktywizowanych w ramach prac interwencyjnych do ewidencji osób bezrobotnych na koniec 2015r. wróciło 13 osób.

Efektywność zatrudnieniowa wyniosła 88,9 %.

Na dzień 29.02.2016r. do ewidencji osób bezrobotnych wróciło 25 osób.

Środki przeznaczone na organizację prac interwencyjnych w 2015r. w pełni zaspokoily potrzeby lokalnego rynku. Wszystkie wnioski, które spełniały kryteria formalne otrzymały dofinansowanie.

Forma ta cieszy się zainteresowaniem, najbardziej jednak jest to zauważalne w okresie wiosennym, gdzie w dużej mierze pracodawcy z branży budowlanej starają się o zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych. Zainteresowanie pracami interwencyjnymi było bardzo duże, dlatego też w 2015r. po raz pierwszy uruchomiono realizację tej formy wsparcia, dodatkowo poza Funduszem Pracy, ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (RPO).

13. ROBOTY PUBLICZNE

Roboty publiczne dotyczą refundacji części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne za zatrudnionych bezrobotnych w wysokości około 2 200,00 zł miesięcznie.

W 2015r. wydatkowano na tę formę wsparcia ogółem 1 029 109,80 zł. W podziale na gminy przedstawia się to następująco: Gmina Olecko wydatkowała: 344 041,99, Powiat - 215 512,19, Gmina Kowale Oleckie – 175 896,55, Gmina Świętajno – 194 675,05 oraz Gmina Wieliczki – 98 984,02.

Podpisano 87 umów z pracodawcami, 8 umów jest nadal w okresie refundowanym. Utworzono 133 stanowiska pracy, na które skierowano 159 osób (wymiany).

Do wykonywania robót publicznych skierowane mogą być osoby w każdym wieku, które posiadają określony II profil pomocy.

W ramach robót publicznych zatrudnione były 92 kobiety i 67 mężczyzn.

Struktura wiekowa osób zatrudnionych w ramach robót publicznych:

- a) w wieku do 25 r.ż. – 15 osób (9%),
- b) w wieku 25-30 lat – 8 osób (5%),
- c) w wieku 30-50 lat - 56 osób (35%),
- d) w wieku pow. 50 r.ż. – 80 osób (51%).

Struktura wykształcenia osób zatrudnionych w ramach robót publicznych:

- a) podstawowe lub gimnazjalne – 36 osób (23%),
- b) zasadnicze zawodowe – 58 osób (36%),
- b) średnie - 54 osoby (34%),
- c) wyższe - 11 osób (7%),

Struktura zamieszkania osób zatrudnionych w ramach robót publicznych:

- a) miasto – 62 osoby (39%),
- b) wieś – 97 osób (61%).

Spośród 159 osób – 33 osoby bezrobotne zostały zaktywizowane w ramach w/w formy po raz pierwszy. Tylko 16 osób wróciło do ewidencji osób bezrobotnych na koniec 2015r. Pozostałe osoby zostały skierowane po raz kolejny do wykonywania robót publicznych lub zdobyły czasowe zatrudnienie.

Efektywność zatrudnieniowa wyniosła 89,9 %.

Niestety na dzień 29.02.2016r. do ewidencji osób bezrobotnych wróciły 83 osoby.

Powiatowy Urząd Pracy w Olecku jest instytucją, która ściśle współpracuje z władzami lokalnymi, jak również z organizacjami pozarządowymi. Na realizację robót publicznych przeznacza środki FP – algorytm i rezerwa ministra. Zauważyć możemy, że wśród osób zatrudnionych w ramach robót publicznych w 2015 roku przeważają osoby w grupie wiekowej powyżej 50 roku życia. Zatrudnienie czasowe w ramach robót publicznych jest wsparciem samorządów lokalnych, które mają trudności z zapewnieniem kadry, np. przy dowożeniu dzieci.

14. PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE

Na wniosek gminy starosta może skierować bezrobotnego bez prawa do zasiłku korzystającego ze świadczeń z pomocy społecznej do wykonywania prac społecznie użytecznych na terenie gminy, w której bezrobotny zamieszkuje lub przebywa, w wymiarze do 10 godzin w tygodniu. Wykonywanie prac odbywa się na podstawie porozumienia zawartego między starostą a gminą, na rzecz której prace społecznie użyteczne będą wykonywane. Bezrobotnemu przysługuje świadczenie w wysokości nie niższej niż 8,10 zł. za każdą godzinę wykonywania prac społecznie użytecznych. Starosta refunduje gminie ze środków Funduszu Pracy do 60 % minimalnej kwoty świadczenia przysługującego bezrobotnemu tj. w 2015r. 4,86 zł. za godzinę wykonywania pracy.

W 2015r. tylko gmina olecko zgłosiła chęć zorganizowania prac społecznie użytecznych dla **18 osób**, w okresie od **01.05.2015r.** do **30.11.2015r.** Łączny koszt refundacji gminie kosztów poniesionych na świadczenie dla osób bezrobotnych wyniósł **22 356 zł.** W ramach prac zostały zatrudnieniem objęto łącznie **22 osoby**, **4 osoby** przerwały ich realizację z własnej winy, gdyż nie zgłosiły się do organizatora celem odbycia prac, a tym samym pozbawione zostały statusu osoby bezrobotnej. Łącznie **18 osób** ukończyło prace społecznie użyteczne, ale tylko **1 osoba** podjęła zatrudnienie po zakończeniu prac.

Struktura wiekowa osób wykonujących prace społecznie użyteczne:

- a) w wieku 30-50 lat - 13 osób (59%),
- b) w wieku pow. 50 r.ż. – 9 osób (41%).

Struktura wykształcenia osób wykonujących prace społecznie użyteczne:

- a) gimnazjalne i podstawowe – 13 osób (59,1%).
- b) średnie – 1osoba (4,5%),
- c) zasadnicze zawodowe – 8 osób (36,4%).

Struktura zamieszkania osób wykonujących prace społecznie użyteczne:

- a) miasto – 19 osób (86,4%),
- b) wieś – 3 osoby (13,6%).

Wśród uczestników prac większa część osób przed ich rozpoczęciem pozostawała w ewidencji osób bezrobotnych powyżej 12 miesięcy (16 osób) a tylko 6 osób poniżej 12 miesięcy.

Efektywność zatrudnieniowa wyniosła 4,5%

Na dzień 29.02.2016r. do ewidencji powróciło 20 osób

Prace społecznie użyteczne to forma stosunkowo rzadko wykorzystywana przez samorządy. Wymaga ona nakładów środków własnych gminy oraz jest utrudnieniem organizacyjnym. Niemniej jednak w imię prawidłowego postrzegania wykorzystania środków publicznych mogłaby stanowić dobry element kształtowania postaw pracowniczych.

W 2015 roku udało mi się „przekonać” samorządy gmin o jej społecznościowym znaczeniu i wdrożono we wszystkich gminach realizację PAI zawierającego również prace społecznie-użyteczne.

15. PROGRAM AKTYWIZACJA I INTEGRACJA (PAI)

Realizacja PAI w 2015r. objęła 59 osób bezrobotnych (37 kobiet i 22 mężczyzn) dla których ustalono III profil pomocy, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, w szczególności realizujących kontrakt socjalny, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej.

Okres trwania programu: 11.05.2015r. – 30.10.2015r.

Zostało utworzonych sześć 10-osobowych grup, z tego w gminie:

- Olecko – 2 grupy,
- Świątajno – 1 grupa,
- Wieliczki – 2 grupy,
- Kowale Oleckie – 1 grupa.

Struktura wiekowa osób uczestniczących w PAI:

- a) w wieku do 25 roku życia - 3 (5,1%),
- b) w wieku 25 -30 lat – 3 (5,1%),
- c) w wieku 30-50 lat – 21 (35,6%),
- d) w wieku pow. 50 roku życia – 32 (54,2%).

Struktura wykształcenia osób uczestniczących w PAI:

- a) gimnazjalne lub podstawowe – 40 osób (67,8%).
- b) średnie – 5 osób (8,5%),
- c) zasadnicze zawodowe – 14 osób (23,7%).

Struktura zamieszkania osób uczestniczących w PAI:

- a) miasto – 11 osób (18,6%),
- b) wieś – 48 osób (81,4%).

Osoby uczestniczyły jednocześnie w reintegracji społecznej prowadzonej przez Fundację Rozwoju Ziemi Oleckiej i prace społecznie użytecznych w poszczególnych gminach.

Ogólna kwota wydatkowana na realizację PAI wyniosła **53 229,64 zł**, z tego:

1. 33 532,06 zł – na zlecenie zadania publicznego – bloku reintegracji społecznej – Fundacji Rozwoju Ziemi Oleckiej,
2. 2 638,98 zł – Gmina Świętajno – refundacja za prace społecznie użyteczne,
3. 6 731,10 zł – Gmina Olecko - refundacja za prace społecznie użyteczne,
4. 3 888,00 zł- Gmina Kowale Oleckie - refundacja za prace społecznie użyteczne,
5. 6 439,50 zł – Gmina Wieliczki - refundacja za prace społecznie użyteczne.

Zlecenie zadań w zakresie reintegracji społecznej organizacjom pozarządowym stanowi dużą trudność przy obecnym brzmieniu przepisu art. 62c ust. 3 i występujących w tym zakresie interpretacjach. Przy stawce 70 zł/h pracy z 10-osobową grupą, z której organizacja pozarządowa zmuszona jest zabezpieczyć wszystkie koszty występujące obok pracy trenera np.: koszty przygotowania opinii o wynikach pracy z uczestnikiem zajęć, koszty ewaluacji, zapewnienia barków kawowych czy napojów na zajęciach, kosztów wynagrodzeń pracownika organizacji odpowiedzialnego za dokumentację i nadzór, jest to dla organizacji przedsięwzięcie które właściwie musiałaby prowadzić charytatywnie. To zapewne jedna z przyczyn braku zainteresowania przyjęciem zleceń przez NGO.

16. DOFINANSOWANIE WYNAGRODZENIA ZA ZATRUDNIENIE OSÓB POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA

Dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie w pełnym wymiarze czasu pracy osób powyżej 50 roku życia jest przyznawane na wniosek pracodawcy.

Dofinansowanie wynagrodzenia przysługuje przez okres:

- a) 12 miesięcy – w przypadku zatrudnienia bezrobotnego, który ukończył 50 r. ż., a nie ukończył 60 lat,
- b) 24 miesięcy – w przypadku zatrudnienia bezrobotnego, który ukończył 60 lat.

Dofinansowanie przysługuje w kwocie nie wyższej niż połowa minimalnego wynagrodzenia za pracę i w 2015r. wynosiło 875 zł brutto miesięcznie.

Po podpisaniu umowy pracodawca jest zobowiązany do dalszego zatrudnienia skierowanego bezrobotnego po upływie okresu przysługiwania dofinansowania wynagrodzenia, odpowiednio przez okres:

- a) 6 miesięcy w przypadku zatrudnienia bezrobotnego, który ukończył 50 lat, a nie ukończył 60 lat,
- b) 12 miesięcy w przypadku zatrudnienia bezrobotnego, który ukończył 60 lat.

Na tę formę wsparcia w roku 2015 przeznaczyliśmy środki w wys. **153 705,47 zł**. Pozwoliły one na dofinansowanie zatrudnienia 29 osób i w pełni zaspokoili potrzeby lokalnego rynku.

Dwie umowy zostały wypowiedziane. Jeden pracodawca przerwał umowę z powodu złej sytuacji finansowej firmy, natomiast drugi pracodawca zwrócił środki ze względu na likwidację sklepu. Należności wynikające z niedotrzymania warunków umowy zostały

spłacone jednorazowo wraz z odsetkami (jedna spłata należności została dokonana przez komornika sądowego).

Na dofinansowanie wynagrodzenia skierowano łącznie 29 osób, z czego 4 osoby przerwały zatrudnienie, 25 osób je kontynuuje.

Struktura wykształcenia osób skierowanych na dofinansowanie:

- a) gimnazjalne lub podstawowe – 10 osób (34,5%).
- b) średnie - 6 osób (20,7%),
- c) zasadnicze zawodowe – 12 osób (41,4%),
- d) wyższe – 1 osoba (3,4%).

Struktura zamieszkania osób skierowanych na dofinansowanie:

- a) miasto – 20 osób (69%),
- b) wieś – 9 osób (31%).

Efektywność zatrudnieniowa wyniosła 86,2%.

Na dzień 29.02.2016r. 4 osoby pozostają w rejestrze osób bezrobotnych.

Dofinansowanie wynagrodzenia dla pracodawcy lub przedsiębiorcy ma na celu zwiększenie możliwości zatrudnienia osób bezrobotnych po 50 roku życia, dlatego niniejsza forma wsparcia zatrudnienia jest przez nas traktowana priorytetowo.

Niezależnie czy posiadamy środki ze wskazaniem na tzw. program 50+, czy nie to zawsze staramy się zrealizować oczekiwania pracodawców. Pomimo tego forma nie cieszy się dużym zainteresowaniem prawdopodobnie dlatego, że wśród pracodawców panuje wciąż stereotypowe myślenie, że pracownik po 50 roku życia jest mniej „wydajny” w pracy, bo nie może np. ze względu na ograniczenia zdrowotne wykonywać cięższych zajęć. Nie docenia się ich fachowości i doświadczenia choćby poprzez spełnienie oczekiwań płacowych. Pracownik młodszy jest po prostu dla pracodawcy „tańszy” chociaż czasami mniej umie.

17. DOJAZDY DO PRACY

Jedną z form wsparcia osób bezrobotnych realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Olecku w 2015 roku był zwrot kosztów poniesionych na dojazd do pracy: niesubsydiowanej, subsydiowanej oraz na prace społecznie-użyteczne.

Poprzez daną formę objętych zostało 373 osoby, w tym 201 kobiet i 172 mężczyzn.

Kwota jaka została wykorzystana w analizowanej formie wyniosła 108 710,24 zł. Wartość jest sumą kosztów jakie Powiatowy Urząd Pracy w Olecku poniósł na zwrot kosztów dojazdu do pracy niesubsydiowanej, subsydiowanej (roboty publiczne, prace interwencyjne, bony zatrudnieniowe, doposażenie/wyposażenie stanowiska) oraz na prace społecznie-użyteczne.

Tabela 7. Dojazdy do pracy

Dojazdy do pracy		liczba osób	w tym:		kwota
			liczba kobiet	liczba mężczyzn	
niesubsydiowanej		235*	123	112	60 570,94 zł
subsydiowanej	roboty publiczne	38	23	15	42 608,70 zł
	prace interwencyjne	36	23	13	
	bon zatrudnieniowy	12	7	5	
	doposażenie/wyposażenie stanowiska	18	1	17	

prace społecznie użyteczne	34	24	10	5 530,60 zł
Razem	373	201	172	108 710,24 zł

**w tym jedna osoba z PFRON*

Ze zwrotu kosztów dojazdu do pracy niesubsydiowanej skorzystało 235 osób, w tym 123 kobiety oraz 112 mężczyzn (były 3 wnioski przechodzące z 2014 roku - 2 kobiet i 1 mężczyzna). Wśród wniosków składanych przez kobiety jedynie 2 były rozpatrzone negatywnie. Powodem był brak skierowania do pracy z urzędu pracy, co jest warunkiem otrzymania danej refundacji. Natomiast wśród wniosków składanych przez mężczyzn jedynie 1 wniosek został negatywnie rozpatrzony. Przyczyną była utrata statusu osoby bezrobotnej, a zatem nie zostały spełnione warunki do przyznania świadczenia.

Pośród wniosków składanych na dojazd do pracy niesubsydiowanej było 11 wniosków dotyczących dojazdu do pracy poza powiat olecki (w tym 5 kobiet i 6 mężczyzn). Miejscowość do jakiej dojeżdżały osoby nowozatrudnione to głównie Ełk (6 osób). Stanowiska pracy na jakie zostały zatrudnione to: monter podzespołów samochodowych (2 osoby), lekarz weterynarii, oraz robotnik budowlany i majster robót drogowych (2 osoby). Pozostałe miejscowości to Bakalarzewo - pracownik socjalny (2 osoby), Gołdap - kierownik robót, Trzciane - maszynista koparki, ładowarki, mechanik oraz Sankury, gdzie osoba podjęła pracę na stanowisku pracownik ochrony fizycznej.

Z dojazdów do pracy subsydiowanej skorzystało łącznie 104 osoby. Na roboty publiczne 38 osób (w tym 23 kobiety i 15 mężczyzn), na prace interwencyjne 36 osób (w tym 23 kobiety i 13 mężczyzn), na bon zatrudnieniowy 12 osób (w tym 7 kobiet i 5 mężczyzn) oraz na doposażenie/wyposażenie stanowiska 18 osób (w tym 1 kobieta i 17 mężczyzn). Łączna kwota jaka została rozdysponowana na dojazdy z w/w form wyniosła 42 608,70 zł. Ze zwrotu kosztów dojazdu na prace społecznie-użyteczne skorzystało 34 osoby (w tym 24 kobiety i 10 mężczyzn). Środki jakie zostały rozdysponowane przy tej formie to 5 530,60 zł.

Posiadane środki w zupełności wystarczyły na zaspokojenie potrzeb w zakresie zwrotu kosztów dojazdu przez okres 6 miesięcy. Uważamy, że przy wysokości stawek placowych, taka forma wsparcia aktywności zawodowej jest bardzo istotna.

18. OPIEKA NAD DZIECKIEM

O refundację kosztów opieki nad dzieckiem lub osobą zależną może ubiegać się osoba bezrobotna, której został ustalony II profil pomocy, posiadająca co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż. lub co najmniej 1 dziecko niepełnosprawne do 18 r.ż., jeżeli podjęła zatrudnienie lub inną pracę zarobkową lub została skierowana przez urząd na staż, przygotowanie zawodowe dorosłych, szkolenie oraz osiąga z tego tytułu miesięczny przychód w kwocie nieprzekraczającej minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Refundacji podlega kwota w wysokości faktycznie poniesionych kosztów na każde dziecko lub osobę zależną, nie wyższą jednak niż połowa zasiłku dla bezrobotnych, tj. 400 zł m-cznie. Okres przysługiwania refundacji wynosi do 6 miesięcy.

Po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku co miesiąc osoba przedkłada rozliczenie z dokumentem potwierdzającym wysokość poniesionych kosztów, zaświadczenie o wysokości wynagrodzenia brutto.

Na refundację kosztów opieki nad dzieckiem w 2015r. przeznaczaliśmy kwotę w wysokości 11.898,50 zł.

7 kobiet złożyło wnioski na w/w formę z czego 6 osób to osoby korzystające ze stażu, natomiast 1 osoba z podjęcia zatrudnienia. Wnioski wszystkich osób zostały rozpatrzone pozytywnie.

Struktura wiekowa osób korzystających z refundacji kosztów opieki nad dzieckiem:

- a) w wieku do 25 roku życia – 2 osoby (28,6%),
- b) w wieku 25- 30 lat – 2 osoby (28,6%),
- c) w wieku 30 – 50 lat – 3 osoby (42,8%).

Struktura wykształcenia osób korzystających z refundacji kosztów opieki nad dzieckiem:

- a) gimnazjalne lub podstawowe – 1 osoba (14,3%),
- b) zasadnicze zawodowe – 1 osoba (14,3%),
- c) średnie – 2 osoby (28,6%),
- d) wyższe – 3 osoby (42,8%).

W stosunku do lat ubiegłych z w/w formy korzysta coraz więcej osób, jednak wciąż jedną z głównych przyczyn powstrzymujących osoby z korzystania z niej jest zawarcie umowy z nianią. Większość osób posiadających dzieci do lat 6 korzysta z nieformalnego „zatrudnienia” niani.

19. STYPENDIUM NA KONTYNUACJĘ NAUKI

Stypendium na kontynuację nauki skierowane jest do osób bez kwalifikacji zawodowych, które w ciągu 12 miesięcy od dnia zarejestrowania w Powiatowym Urzędzie Pracy podjęły dalszą naukę w szkole ponadgimnazjalnej dla dorosłych. Stypendium w wys. 831,10 zł miesięcznie przez okres 12 miesięcy może otrzymać osoba bezrobotna, której wys. dochodu na członka rodziny nie przekracza kwoty 456 zł. W 2015 roku z w/w formy wsparcia skorzystała 1 osoba, która kontynuowała naukę przez okres 8 miesięcy, co pochłonęło kwotę 6 925,90 zł. innych wniosków nie było.

20. PROJEKT KONKURSOWY „Z MYŚLĄ O PRZYSZŁOŚCI”

Projekt realizowany był przez Powiat Olecki/Powiatowy Urząd Pracy w Olecku w partnerstwie z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Olecku, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kowalach Oleckich, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Świętajnie, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Wieliczkach w ramach Priorytetu VII *Promocja integracji społecznej*, Działania 7.2 *Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej* Poddziałania 7.2.1 *Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym* Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 – 2013 na podstawie umowy podpisanej z Instytucją Pośredniczącą i umowy partnerskiej w okresie od 01.01.2014r. do 30.06.2015r. o wartości 693 833,14 zł.

Celem projektu było zwiększenie do końca czerwca 2015r. aktywności społecznej i zawodowej 32 osób bezrobotnych (17K, 15M) w wieku do 30 roku życia, zagrożonych wykluczeniem społecznym z terenu powiatu oleckiego.

W ramach projektu zrealizowano:

- 1) wsparcie psychologiczno-terapeutyczne – 32 osoby;
- 2) szkolenia zawodowe
 - *Opiekun osób z zaburzeniami psychicznymi i osób starszych* - 9 osób
 - *Magazynier-sprzedawca z obsługą wózków jezdniowych* – 11 osób,
 - *Brukarz* – 4 osoby,
 - *Technolog robót wykończ. w budownictwie* – 7 osób.

16 spośród szkolonych zawodowo osób dodatkowo zrealizowało szkolenie z zakresu – *Prawo jazdy kat. B.*;

- 3) staże – 30 osób;
- 4) subsydiowane zatrudnienie – 9 osób.

W roku 2015r. zakończono następujące formy wsparcia:

- poradnictwo zawodowe - 31 osób,
- staże - 30 osób,
- zatrudnienie subsydiowane - 9 osób.

Przedsięwzięcie było jedynym projektem w naszym województwie realizowanym przez powiatowy urząd pracy w partnerstwie z ośrodkami pomocy społecznej. Doświadczenia projektu staną się bazą do realizacji kolejnych projektów w nowej perspektywie finansowej na lata 2014-2020 opartej głównie na partnerstwie różnych podmiotów życia publicznego.

PODSUMOWANIE

W roku 2015 różnymi formami dofinansowania objęto 1 465 osób bezrobotnych, z których 781, tj. 53,31% podjęło zatrudnienie bądź bezpośrednio po okresie dofinansowania, bądź do 29.02.2016r. Niestety w przeważającej większości osoby bezrobotne w dłuższej perspektywie czasowej powracają do naszych rejestrów. Spośród objętych wsparciem w 2015r. do końca lutego br. do ewidencji ponownie wróciło 249 osób. Najwięcej osób zarejestrowano po robotach publicznych, PAI, pracach społecznie-użytecznych, stażach.

Należy podkreślić, iż ideą wsparcia ze środków FP zatrudnienia osób bezrobotnych jest kierowanie pomocy do pracodawców głównie ze względu na interes bezrobotnego a nie pracodawcy. Jest to swoisty sposób „kupowania” miejsc pracy dla osób pozostających z różnych względów zwłaszcza społeczno-ekonomicznych poza systemem otwartego rynku pracy.

Występuje tu ścisła zależność z profilowaniem pomocy. Zazwyczaj I profil posiadają osoby dobrze przygotowane zawodowo, dyspozycyjne, o wysokim poziomie motywacji. Nie ma więc powodów, by do zatrudnienia takiej osoby „dopłacać”. Zdarzyły się przypadki dofinansowania, np. tworzonych specjalistycznych stanowisk pracy na skutek zgodnych wniosków obu stron – tj. pracodawcy i bezrobotnego. Pracodawca motywował to aktualnym brakiem środków na utworzenie stanowiska a bezrobotny chęcią podjęcia zatrudnienia u konkretnego pracodawcy. Niestety nie jest to dobry sposób ponieważ w przypadku rezygnacji bezrobotnego nie dysponujemy inną zarejestrowaną osobą o takich samych specjalistycznych kwalifikacjach i utworzone miejsca pracy pozostają „wolne”.

Generalnie każdy rok przynosi jakieś zmiany na rynku pracy i musimy się do nich elastycznie dostosować. Jednak nawet czasowa aktywizacja nie może być postrzegana jako „zmarowane” środki finansowe, gdyż po pierwsze pozwala nabywać umiejętności zawodowe i pracownicze a po drugie jest źródłem dochodu dla rodzin. W sytuacji, w mojej ocenie, wciąż niedoskonale zorganizowanego systemu wsparcia w pomocy społecznej ma to znaczenie również mentalnościowe. Osoba pozostająca bez źródeł dochodu otrzymuje ze środków publicznych wynagrodzenie za wykonywaną pracę a nie świadczenie za brak aktywności.

Zmianą na korzyść są więc zapisy ustawy o pomocy społecznej, które część świadczeń obliczają w tzw. układzie złotówka za złotówkę. Jeśli dochód rodziny przekroczy próg otrzymania świadczenia o 1 zł osoba uprawniona otrzymuje to świadczenie w wysokości pomniejszonej a nie traci w całości. Była to częsta przyczyna odmów podjęcia legalnego zatrudnienia, gdyż przy niskim poziomie płacy minimalnej wysokość realnych dochodów rodziny kształtowała się na poziomie niższym niż wysokość otrzymywanych świadczeń w systemie pomocy społecznej.

Spośród dostępnych ustawowo form aktywizacji **nie realizowaliśmy**:

- 1) refundacji kosztów poniesionych składek ZUS (ok. 5 550 zł po 12 miesiącach zatrudnienia osoby bezrobotnej),
- 2) programów specjalnych – forma adresowana do określonej grupy bezrobotnych z poziomem min. 60% zatrudnienia,
- 3) przygotowanie zawodowe dorosłych – połączenie kształcenia teoretycznego (20%) z kształceniem praktycznym w zakładzie – 40 h tyg.,
- 4) grantów na telepracę – ok. 11 100 zł.

We wszystkich wymienionych przypadkach brak było wniosków zarówno pracodawców jak i bezrobotnych. Wynika to w naszej ocenie z konieczności utrzymania dotowanych stanowisk przez okres minimum 6 m-cy po okresie dofinansowania zatrudnienia. Natomiast inne istniejące formy, np. prace interwencyjne taki obowiązek nakładają na pracodawcę tylko na okres 3 m-cy. Poziom dofinansowania jest porównywalny. W warunkach dużej płynności rynku pracy, jak i niezbyt wysokiego poziomu przygotowania bezrobotnych (znacznie obniżony poziom motywacji, zgłaszane problemy z dojazdami w systemie pracy zmianowej) pracodawcy nie chcą podejmować ryzyka dłuższych terminowo umów.

Tabela 8. Zestawienie aktywizacji w ramach form aktywnych

Lp.	Forma	Liczba osób objętych	Liczba osób zatrudnionych	%	Miejsce zamieszkania		Wiek				Wykształcenie				Powrót na 29.02.2016 r.
					Miasto	Wieś	do 25	25-30	30-50	pow. 50	Gimnazjalne i podstawowe	Średnie	Zasadnicze zawodowe	Wyższe	
1.	<i>Dotacje</i>	73	73	100	48	25	7	15	41	10	9	25	15	24	0
2.	<i>Refundacja kosztów utworzenia stanowisk pracy</i>	36	36	100	26	10	11	9	16	-	8	11	11	6	0
3.	<i>Szkolenia zawodowe</i>	158	122	77,2	82	76	23	44	75	16	32	76	19	31	34
4.	<i>Bon szkoleniowy</i>	4	4	100	2	2	2	2	-	-	1	3	-	0	0
5.	<i>Bon stażowy</i>	76	68	89,5	35	41	58	18	-	-	7	41	6	22	11
6.	<i>Bon na zasiedlenie</i>	32	32	100	20	12	13	19	-	-	-	5	1	26	1
7.	<i>Bon zatrudnieniowy</i>	60	58	96,7	33	27	32	28	-	-	4	33	6	17	9
8.	<i>Staż</i>	249	103	41,4	104	145	96	61	60	32	43	111	43	52	12
9.	<i>Studia podyplomowe</i>	9	7	80	8	1	1	4	4	-	-	-	-	9	2

10.	<i>Prace interwencyjne</i>	117	104	88,9	51	66	14	15	63	25	34	42	28	13	25
11.	<i>Roboty publiczne</i>	159	143	89,9	62	97	15	8	56	80	36	54	58	11	83
12.	<i>Prace społecznie użyteczne</i>	22	1	4,5	19	3	-	-	13	9	13	1	8	-	20
13.	<i>PAI</i>	59	5	8,5	11	48	3	3	21	32	41	5	14	-	49
14.	<i>Dofinansowanie wynagrodzenia 50+</i>	29	25	86,2	20	9	-	-	-	29	10	6	12	1	3
Ogółem:		1083	781	72,1	521	562	275	226	349	233	238	413	221	212	249

Objaśnienie:

- 1) W niniejszym zestawieniu przyjęto, że osobą zatrudnioną jest bezrobotny aktywizowany w 2015r., który podjął zatrudnienie stałe lub krótkookresowe.
- 2) Liczba osób objętych daną formą wsparcia, to wszystkie osoby kierowane na zorganizowane stanowiska pracy, tj. łącznie z wymianami.
- 3) Kolumna 15 ma charakter informacyjny – dotyczy sytuacji aktywizowanych w 2015r. osób po upływie 2 m-cy bieżącego roku.

III. KRAJOWY FUNDUSZ SZKOLENIOWY

Środki KFS przeznaczone są na dofinansowanie – na wniosek pracodawcy – kształcenia ustawicznego pracowników zatrudnionych w firmie, jak również pracodawcy. W ramach KFS finansowane mogą być kursy, studia podyplomowe oraz egzaminy, a także niezbędne przed podjęciem kształcenia lub pracy badania lekarskie i psychologiczne oraz ubezpieczenie od nieszczęśliwych wypadków w związku z udziałem w kształceniu.

Zgodnie z decyzją Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, wysokość środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego, będąca w dyspozycji PUP Olecko w 2015 roku wyniosła **117 600,00 zł**.

W ramach limitu:

- realizowano działania promocyjne na kwotę **11 562,50 zł – 9,8% środków limitu** (organizacja konferencji dla pracodawców „Krajowy Fundusz Szkoleniowy – wsparcie rozwoju zawodowego pracowników i pracodawców”, w której udział wzięło ok 50 osób oraz opracowanie i wydruk materiałów promocyjnych),
- finansowano kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawców na kwotę **106 037,47 zł – 90,2% środków limitu**.

Zgodnie z priorytetami wydatkowania środków KFS, środki limitu w 2015r. przeznaczone mogły zostać wyłącznie na wsparcie kształcenia ustawicznego osób pracujących **w wieku co najmniej 45 lat i więcej**.

Wszystkie złożone wnioski otrzymały dofinansowanie. Podpisano 20 umów dotyczących finansowania kosztów kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców (z15 pracodawcami), z czego jedna została rozwiązana ze względu na nieuruchomiony kierunek studiów podyplomowych.

Ze środków KFS skorzystały m.in. 3 szkoły/zespoły szkół, 2 urzędy gminy, urząd miejski, spółka Olmedica. Wśród przedsiębiorstw, które otrzymały wsparcie ze środków KFS były 3 mikroprzedsiębiorstwa. Ogółem wnioskowana wysokość środków z KFS wyniosła 130.012,80 zł.

Wsparciem objęto 86 pracowników (w tym 26 kobiet) oraz 2 pracodawców.

Struktura wykształcenia osób objętych KFS:

- a) gimnazjalne lub podstawowe – 4 osoby (4,5%),
- b) zasadnicze zawodowe – 29 osób (33%),

- c) średnie – 24 osoby (27,27%),
- d) wyższe – 31 osób (35,23%).

W 2015 roku wnioski przyjmowane były od marca i w pierwszym naborze przyjmowane do lipca – do momentu wyczerpania dostępnej puli środków. Wnioski wpływały sukcesywnie, jednak głównym ograniczeniem sygnalizowanym przez pracodawców było ograniczenie wiekowe (+45 lat). W związku z zainteresowaniem pracodawców, nabór wniosków został wznowiony (dzięki przesunięciu środków przeznaczonych pierwotnie na określenie zapotrzebowania na zawody na rynku pracy) i wnioski przyjmowane były do połowy grudnia.

Kierunki szkoleń były rozległe, gdyż każdy pracodawca dostosowywał zakres tematyki kształcenia ustawicznego w zależności od potrzeb i specyfiki działania firmy. Przedsiębiorcy występowali z wnioskami o dofinansowanie kursów z zakresu:

- obsługi wózków jezdniowych z napędem silnikowym
- operator suwnic
- operator wózków jezdniowych
- operator podestów ruchomych
- szkolenie okresowe kierowców zawodowych w zakresie prawa jazdy kat. C i C+E
- kurs operatora koparko ładowarki.

Dyrektorzy szkół natomiast kierowali swoich pracowników na doksztalcenie w ramach studiów podyplomowych z zakresu: - autyzm, pokrewne zaburzenia rozwoju i oligofrenopedagogika – edukacja i terapia.

Urzędy gminy/ urząd miasta kierowały swoich pracowników na szkolenia z dziedziny:

- szkolenie nt. „Środki trwałe w ewidencji księgowej jednostki budżetowej”
- kurs kancelaryjno-archiwalny I stopnia
- studia podyplomowe kierunek: informatyka.

WYBRANE ZAGADNIENIA PROBLEMOWE

1. Wzrost liczby oświadczeń o zamiarze zatrudnienia cudzoziemców, który zaznaczył się w roku 2015, nabiera dużej dynamiki. W ciągu 3 m-cy br. zarejestrowaliśmy ich już 37. Ponadto na potrzeby wojewody prowadzimy procedurę tzw. testu rynku pracy. Polega ona na przyjęciu od pracodawcy zgłoszenia o zamiarze zatrudnienia cudzoziemca i wydaniu przez PUP zaświadczenia, że nie posiada pracowników polskich do

zatrudnienia na wskazane stanowiska. Urząd zobowiązany jest wezwać i zaproponować pracę wszystkim zarejestrowanym bezrobotnym spełniającym kryteria oferty. Czasami jest to ok. 50 osób. Zarówno nasi bezrobotni ani nasi przedsiębiorcy nie są zainteresowani finalizacją takiej oferty, o czym właściwie wiemy „z góry”. Niemniej jednak taką procedurę zobowiązani jesteśmy przeprowadzić. W roku 2015 wystąpiły 3 takie przypadki, a w ciągu 3 m-cy br. już 36. Rodzi to konieczność uruchomienia dodatkowego wydzielonego stanowiska pracy.

2. Od roku 2016 liczba wniosków dotyczących refundacji kosztów utworzenia dodatkowych miejsc pracy zmniejszyła się. Pracodawcy wolą korzystać z zatrudnienia osób do 30 roku życia w tzw. systemie 12/12. Przez 12 m-cy otrzymują całkowity zwrot kosztów zatrudnienia osoby bezrobotnej do poziomu najniższego wynagrodzenia, a przez kolejnych 12 m-cy zobowiązani są utrzymać stanowisko z własnych środków.
3. W powszechnej opinii środki wydawane na szkolenia osób bezrobotnych uznawane są za marnowane. Wobec dużej ilości ofert szkoleniowych dostępnych na rynku, rzeczywiście mogłoby się tak wydawać. Jednak w przypadku urzędu pracy należy to uznać za mit. Wynik 77,2% osób podejmujących zatrudnienie po szkoleniu jest pozytywny. Wymaga to oczywiście kształtowania odpowiedniej polityki, indywidualizacji szkoleń i doboru kierunków odpowiadających potrzebom rynku.
4. Organizacja stanowisk w ramach stażu została w 2015 r. ograniczona. Kierowała nami chęć „zabezpieczenia interesów” młodych ludzi, którzy owszem chcą nabywać doświadczenie w ramach stażu ale nie mogą stanowić jedynie uzupełnienia „luki zatrudnieniowej”. Dlatego współpracujemy głównie z organizatorami zatrudniającymi po stażu. Indywidualizacja podejścia w tym zakresie jest jednak konieczna, ponieważ osoby młode często chcą zdobyć doświadczenie w jednostce nieoferującej zatrudnienia, traktując to jako inwestycję w swoją przyszłość i winny mieć taką możliwość. Ponadto staż odgrywa często rolę weryfikującą własną ocenę możliwości i umiejętności oraz uczy zachowań pracowniczych.
5. Wszystkie formy aktywizacji osób do 30 roku życia realizowane w ramach bonów mają wspólną cechę. Inicjatywa „znalezienia” pracodawcy czy jednostki szkolącej spoczywa po stronie osoby poszukującej zatrudnienia. W innych formach aktywizacji miejsce zatrudnienia „zdobywa” urząd pracy i przedstawia ofertę bezrobotnemu, który powinien ją przyjąć. Ustawa przewiduje jednak możliwości odmowy, z których bezrobotni często korzystają, tj. braku bezpośredniego dojazdu środkami komunikacji publicznej lub stan zdrowia. Obalenie tych argumentów jest możliwe lecz wymaga dużego nakładu pracy

proceduralnej, co przy założeniu że „z niewolnika nie ma pracownika” jest w naszej ocenie bezcelowe. Przecież takie osoby nie znikną z naszej przestrzeni publicznej. W związku z obowiązującym systemem ubezpieczeń, który gwarantuje każdemu obywatelowi prawo do ubezpieczenia zdrowotnego, a osoby niepracujące mogą być ubezpieczone właściwie jedynie w urzędzie pracy, utrzymywanie takiego stanu rzeczy jest konieczne.

6. Komentarza wymagają również 2 inne formy aktywizacji, tj. bony zasiedleniowe i studia podyplomowe. Są to formy wspierające zatrudnienie młodych, najczęściej wykształconych ludzi w podejmowaniu pracy poza powiatem. Uważamy jednak, że skoro nie możemy ich zachęcić do pozostania u nas, to pomóżmy im wyrównać szansę i realizować się zawodowo w większych ośrodkach.
7. W roku 2016 zmieniły się zasady wydatkowania środków KFS. Dopuszczono możliwość kształcenia pracowników bez ograniczeń wiekowych, ale priorytetowo traktowano szkolenia zawodowe. Spowodowało to bardzo duże zainteresowanie pracodawców. Ogłoszony w dniu 10.02.br. nabór wniosków został już zamknięty po 5 dniach z powodu ok. trzykrotnego przekroczenia puli 121 tys. zł przyznanych przez Ministra RP i PS na rok 2016. Na szczęście w wyniku uruchomienia negocjacji udało nam się w porozumieniu z pracodawcami znaleźć kompromis i będziemy realizować większość wniosków. Ostatecznie będzie to możliwe po otrzymaniu decyzji ministra przyznającej dodatkowe 64 tys. zł z rezerwy KFS. Prowadzona w tym zakresie korespondencja wskazuje raczej na rozstrzygnięcie pozytywne.

ZAKOŃCZENIE

Generalnie w zakresie bezrobocia tendencje w powiecie oleckim są zbieżne z sytuacją w kraju. Poziom bezrobocia systematycznie spada, wzrasta zaś liczba ofert pracy, w tym pracy niesubsydiowanej. Można by więc uznać, że sytuacja ulega poprawie. Problem niestety jest bardziej złożony, gdyż pogłębia się rozdźwięk pomiędzy oczekiwaniami pracodawców i osób poszukujących pracy. Pracodawcy owszem poszukują pracowników i mają z tym coraz większe trudności – stąd rosąca liczba ofert pracy w urzędzie, ale jednocześnie interesują ich kandydaci coraz lepiej wykształceni, najlepiej wielozawodowo i przede wszystkim wysoce zmotywowani. Natomiast w ewidencji osób bezrobotnych

rośnie liczba tzw. „trudnych klientów”, czyli osób o niskiej motywacji, długotrwale bezrobotnych, bez kwalifikacji, o oczekiwaniach płacowych na poziomie równym lub wyższym w stosunku do osób pracujących. Sytuację komplikuje fakt rozdzwieku pomiędzy systemami opieki społecznej i ubezpieczeń społecznych a rynkiem pracy. Dopóty w skali kraju nie rozwiązany zostanie problem powiązania prawa do ubezpieczenia zdrowotnego ze statusem osoby bezrobotnej, nie będziemy w stanie określić rzeczywistego poziomu bezrobocia.

Poszukiwanie rozwiązań systemowych w skali kraju, gdzie różnice pomiędzy poszczególnymi regionami są często ogromne, prowadzi do mnożenia możliwych do wykorzystania instrumentów. Powoduje to duży chaos interpretacyjny i proceduralny. W zastraszającym tempie narasta liczba obowiązujących procedur, sprawozdań, ankiet, ewaluacji, które są niespójne i często właściwie nie wiadomo jakim celom służą. Natomiast ich wykonanie jest bardzo czasochłonne i absorbujące.

W rezultacie służby zatrudnienia obniżają efektywność pracy indywidualnej z bezrobotnym i pracodawcą. Wpływ struktur powiatowych na kształtowanie lokalnej polityki rynku pracy jest więc stosunkowo niewielki, chociaż oczywiście pozostają obszary, w których działania na szczeblu powiatu są możliwe.

SPIS TABEL

<i>Tabela 1. Tematyka indywidualnych porad zawodowych</i>	8
<i>Tabela 2. Zestawienie porad</i>	10
<i>Tabela 3. Zestawienie przyjętych ofert w 2015r.</i>	11
<i>Tabela 4. Zgłoszone oferty pracy według zawodów</i>	13
<i>Tabela 5. Nauczyciele i oferty w zawodzie</i>	15
<i>Tabela 6. Zestawienie wydatków za rok 2015</i>	18
<i>Tabela 7. Dojazdy do pracy</i>	44
<i>Tabela 8. Zestawienie aktywizacji w ramach form aktywnych</i>	50